

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:	
Helyben: Negyedévre	3 korona.
Évesre	12 "
Tudósítás: Negyedévre	5 "
Évesre	20 "

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyeszedik ára 4 fillér. ==
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

A politikai helyzet.

— dec. 7.

Két teljesen heterogen téma az, amely ez idő szerint a magyar politikai helyzetet dominálja és a bizonytalanság ködébe burkolja. Az egyik: a véderő-javaslatok. A másik: a vámpolitikai szituáció.

A véderő-javaslatok sorsa még mindig problematikus. Problematikus abban a tekintetben, vajjon a kötött kalendáriumszerű határidőig elkészül-e tárgyalásukkal a parlament egy frakciónak kerékkötő tevékenysége dacára? Ez a kérdés annál jogosultabb, mivel a véderő-javaslatok túl hosszúra nyúló tárgyalása nemcsak rendes időben való asszentálást tenné lehetetlenné, hanem a mellett több más, határidőhöz kötött javaslat rendes elintézését is veszélyeztetné.

Ha az esztendő első hónapjait a parlament a véderő-javaslatok tárgyalásával tölti be, mikor jön sor a költségvetés tárgyalására? Mert a

jelenleg tárgyalt indemnity csak a jövő esztendő első négy hónapjára ad a kormánynak felhatalmazást fizetések teljesítésére. Amiből önkényt következik, hogy április hó végére a véderő-javaslatokon kívül az egész budgettel is el kell készülnünk. Ime ez a körülmény teszi a helyzetet belpolitikai tekintetben borussá és bizonytalanná. A mellett azonban az egész szituáció felette rejtélyes.

A most folyó obstrukciót úgy szólván néhány ember csinálja s még a függetlenségi-párt legelőkelőbb elemei sem értik alapjában az egész akciót.

Senki sem tudja, hogy a végső elemzésben ki áll az akció mögött. Szinte példátlanul áll, hogy párthatarozat ellenére néhány függetlenségi politikusnak sikerül a törvényhozás munkáját hosszabb időre teljességgel megbénítani. Ugy véljük, hogy soká ez a homály a szituáció felett már nem lebeghet. És végre is el kell dölnie, hogy a füg-

getlenségi József-köruti klubban kik kormányoznak?

Sokkal nagyobb jelentőségű és messzebb kiható az a veszedelmes és bizonytalan vámpolitikai-szituáció, mely a kormánynak a legnagyobb gondot okozza. A míg ugyanis néhány hónappal ezelőtt még tájékozott gazdasági körökben is valószínűnek tartották a fennálló szerződések provizorius meghosszabbítást addig ma nap-nap után minél jobban közeledünk az ominózus december 31-iki dátumhoz annál több hír merül fel majd ennek, majd annak az államnak felmondási szándékáról. A német birodalmi gyűlésben felmerülő események ma már nem zárják ki azt sem, hogy a német vámtarifa elkészül s így Németország is a felmondók sorába lép. Több előjel arra mutat, hogy mi magunk is célszerűnek tartanók egyik-másik szerződésünk felmondását.

A helyzet veszedelme pedig abban rejlik, hogy kezeink az új

Levelek Laurához.

Írta: Rudnyánszky Gyula.

Fehér virágot hullat az idő.
Csillagpihékből sűrű csipkefátyol
Szövődik az ég és a föld közé,
Befödve mintegy a való göröngyét
S tükrét az álmok mélységes tavának,
Hogy a gondolkozó semmit se lásson,
Csupán a sejtelem szárnyán lebegjen
Álom s való közt öntudatlanul . . .

Szivembe bűvös hangulat suban.
Ugy érzem, mintha szállnom kellene
A szürke életnek mindennapi
Ködéből álmok tündérszigetére,
Hol rózsza nyílik és patak fut és
Dalok zenéje ringat illatos
Erdő fuvalmán és hűs lomb alatt
Szellő legyezet és a végtelen menny,
Órök tavasz verőfényében uszva,

Fejemre harmatáldást permetez.
Ugy érzem, mintha szállnom kellene
Költői álmok tündérszigetére;
Pedig te itt vagy, édes, a közelben,
Hallom szavadnak zengő dallamát
És szinte rám süt a szomszéd-szobából
Két büszke napja égő szemeidnek.
Boldogságomból semmi sem hiányzik,
Az élet minden vágyamat betölté:
A kis szobában két angyal piheg,
Isten kertjéből két aranyvirág,
Szépséged s jóságod jelképezői,
Kiket szerelmünk üdve ültetett
E földi létbe égi ékességül;
A harmadik hajtás az ősi törzsön
Ma zsenge ág, de majd sudár fa lesz;
Az ablak jégvirágos üvegén át
Látom a muzsateplomot, a melyben
Lelked kohóján olvasztod remek
Formába költők eszményképeit
S csodálatos esengésű tiszta hangod

Dalával ábrándokba andalítod
Te még a léha életuntat is;
Mig én szobámban, íróasztalom
Főlé hajolva, lázas, lángoló,
Tündő, tépelődő lelkemet
Eszmék s érzelmek millió finom
És láthatatlan szálával kötöm
Mulandó alkotásnak mámorában
Az örökkévalóság gyönyöréhez . . .

Minden betelt hát, mit lelkem kívánt:
Imádlak, édes, mint bálványomat;
Te is szeretsz, torróbban és hivebben,
Mint földi nő szerethet földi embert;
Én rabszolgád és zsarnokod vagyok,
Erős urad és térdelő rajongód;
Viszont te meg uralkodó királyném
És akaratom hű visszhangja vagy.
Szerelmi üdvöm Illés-szekerén
Te általad, te véled égbe jutva,
Lelkembe lelkedből pattan a szikra,

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz“ Debreczen, Főter, a városházzal szemben.

Ajánlja a teljesen szinmentes s kiváló jó hatású „Mollitergin“ arcz s kéz bőr finomító szszépitő szerét, mely folyadék amíg értalmatlanságára nézve teljesen egyezik a vaselin s glicerinnel, hatásra nézve azokat jóval felülmúlja. Hatása gyors s biztos. A szél kifújta arczot vagy kezeket a legrövidebb idő alatt fehérré, puhává s üdévé teszi, s poudert alá is igen ajánlható. Mint bőrápoló szer páratlan! Egy üveg „Mollitergin“ ára 1 korona.

helyzettel szemben kötve vannak. A 99. XXX. t.-c. értelmében új vámtarifa nélkül nem tárgyalhatunk. Ez a vámtarifa pedig még nincs is a Ház előtt, mely ez idő szerint munkával különben is túl van halmozva s munkakedve is kétséges. De még bonyolítja a helyzetet az a körülmény, hogy a vámszövetség lejár a kiegyezés sines biztosítva. Mi következik ebből? Következik az, hogy ha a külállamokkal azok alapján új szerződésekben meg is egyeznénk azok, ugyancsak az 1899. XXX. t.-c. alapján 1907-en túl nem huzódhatnának. Ugy is aggodalomkeltő kérdés, vajjon külállamok fognak-e velünk szerződni 4 esztendőre, a mit a szerződések normális ideje mindenütt 10 esztendő?

Nagy és nehéz kérdések ezek, a melyek megbeszélésére a monarchia vezető politikusai most össze fognak ülni, hogy megkeressék a legmegfelelőbb utakat az ország közjogának megvédése mellett a nem kevésbé fontos gazdasági érdekek megvédésére.

Te akartad, Dandin...

A Szabadság számára írta: ifj. Rác Lajos.

Hasábos cikkekben ismerteti az európai sajtó Roosevelt Theodore, észak-amerikai Egyesült-Államok köztársasági elnöke üzenetét, melyet az Unió kongresszusához intézett. Nem ismeretlen egyetlen szava sem; Roosevelt a nyáron

és az őszön több ízben mondott jelentőséges beszédeket, ez a múlt heti üzenete csak összefoglalása elveinek, ez a múlt heti üzenet tulajdonképen nem is a kongresszusnak szólt, az ismeri úgy is, hanem szólt az európai államoknak, mintahogy azoknak szóltak Roosevelt beszédei is. Ha most azt mondja is Roosevelt, hogy a háboru helyett békebiróságokkal kellene elintézni a népek közt felmerülő viszályokat, nem felejt el hangsúlyozni, hogy a *hajórajt fejleszteni kell, elsőrendű flottává!* Valamint egész kerekén kijelenti: *nem riadunk vissza a harcoktól!* Már a flotta-tervek és a hadsereg reorganizációjára törekvés is mutatják, hogy nemesak árfolyambarcok és tőzsde háboruk értendők ez alatt! Még emlékezhetünk arra is, hogy Roosevelt a nyár elején az annapolisi tengerész-akadémia végzett növendékeihez intézett beszédében mondta már: *majd egy borzasztó napon az Önök bátorságán, a flottán fog mulni, hogy a nemzet dicsőséggel írja-e be nevét a világtörténet könyvébe?*

Aki tudja, hogy az amerikai vagyon és munka a modern óriás szervezkedések által mily szédítően hatalmas erőnyomatékká fejlődött, aki megfigyeli, hogy ennek felhasználásával az amerikai energia mily súlyos csapásokat mér az európai gazdasági élet amugy is ingadozó alkotásaira, aki látja, hogy rendszeres és folyton erősülő ostroma ellen az évszázadokat élt angol gazdasági hatalom, sem az ifjúi erőttől duzzadó Németbirodalom nem képesek eléggé véde-

kezni, az nem fogja rém'átásnak venni, hogy e kérdésből keletkező konfliktusok a gazdasági életben bogozódnak gordiusi csomóvá, de ismeretes megoldásuk sem fog soká késni!

Hogy a legközelebbi jövődében e probléma élére kerül és a dolgok így fognak fejlődni, nem kétli ma már senki az Océán két partján, aki csak számot tarthat a helyzet ismeretére. Nem is azért mondtam el mindezt, mintha valami új, ismeretlen volna. Hanem, hogy valami keserű humor támad bennünk, ha olvassuk az európai sajtó kommentárjait, miket Roosevelt beszédéhez fűzött!

Az angol sajtó helyesli Roosevelt politikáját — írják. Bámul az ember. Hiszen mi a Kárpátok alatt elvonultan élők is érezzük Amerika kezét, vergődő iparunk ellen özönlik tenger áruikké, gabonánk külföldi árára nehezülnek terményei. De Anglia, melyet nemesak gazdasági nagysága, de politikai pozíciója alapjaiban is támadnak, mely ellen az üzleti szervezkedések törekvései és a Roosevelt által hirdett nemzeti célok egyenesen irányulnak, mely biztosan láthatja, hogy a nagy harc vele fog kezdődni — Anglia helyesli Roosevelt politikáját?!

Ugy? Tul az Océanon mosolyognak. És, ha majd Anglia alól végkép kirántják a gyékényt, legalább vigasztalhatják a régi jó mondással:

Te akartad, Dandin György!

Midőn a pillanat köszikla-keblét
Érintem esőkjaidtól ittasult
Képzetelemnek bűvös vesszejével
S a mulandóság meddő talajából
Az örökélet forrását fakasztom.

Mindent elértem én, mióta szivem
Szived trónjának tündérszámolyán
Mint hegedős gyönyörrel zengheti
A te dicsőítésed énekét;
Szívemnek mégis egyre millió
Új vágya kél s e vágyak elrepülnek
A boldogság kis fészkeről velem
Álomvilágok pazar mezejére
A végtelenség tüzrózsáiból
Zengő dalok bokkrétáit kötözni.
Mert nincs nagyobb üdvösség, mint a kéj
Tűnő hevében az örök idő
Kövébe vézni kedvesünk nevét.
Még a legédesebb valóban is
Az a legszebb, mit hozzá álmodunk
S az üdvöt teljessé épp az teszi,
Hogy a képzelmet megtermékenyíti
Az élvezett gyönyör s új vágyakat szül.
Boldogságnak rózsá-nyoszolyáján
Igy kél a vágy nyomában vágy megint;
Oh meg ne itélj hát s ne vedd zokon,

Ha néha lelkem eikalandozik,
Ki tudja merre és ki tudja mért,
Nem mint a kis méh mézet gyűjteni,
De mint az esti fényben reszkető
Felleg, ha szélesend van, bizonytalan
Távolba úszni, csak szeszely szerint.
Nem hütlenség ez, sőt inkább szerelmed
Hatalmának legbiztosabb jele;
Hisz' aki nem sóvárg elérhetetlen
Csodákért, annak az elért való
Nem olyan édes, mint az álmodónak,
Kiben mindig megújul a gyönyör,
A hányszor elszáll sóhajok nyomába
És visszatér az áldott meglévőhöz...
A gyöngyvirágról mondok egy regét:
Kis árva lány bolygott a rengetegben
S a merre ment, szeméből egyre hullt
A könny s a mint lehullt a földre,
Minden csepp gyöngyvirággá változott;
Igy azután a gyöngyvirág nyomán
A kis leány, midőn eltévedett,
Visszafelé az utját megtalálta.

Tegyünk az élet erdejében ugy,
Mint az a lány: a szerelemnek utján,
A merre járunk, szórjuk el dalolva
Boldogságunknak száz apró jelét,

Szívünk vérenek drága gyöngyeit,
Hogy egykor a szép emlékek nyomán
Majd visszaálmodhassuk mind az átélt
Gyönyört, mely épp ugy tisztább, ragyo-
góbb a

Távol ködén át, mint a csillagok.
A boldogságban a megfogható
Nyom nélkül elvész, míg a fölhevült
Szív álma mint szép emlék él tovább
S fölékesíti a kopár valót
A képzelődés virágaival...

Hagyj álmodozni hát behunyt szemekkel!
Hadd élem át veled még egyszer újra
Az édes tegnapot, kőjét a multnak!
Hagyj elmerülni! Az emlékezés
Tavában a lélek megifjodik.
Repülhet az idő, nem vesszük észre:
A míg emlékeink hulláma ringat,
A tél haván is forró julius
Hevét álmodja, érzi a szívünk:
S mi elfelejtve kort, embert, világot,
Csókok tüzeben együtt repülünk
Mint örökéletű szerelmesek
A halhatatlan istenek közé...

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

az egyedüli ismertke-
lemetes izütermézetes
hashajtószer.

Egyről-másról.

— Budapesti levél. —

A Szabadság számára írta: Lux Terka.

Budapest, december 5.

Rossz kedvvel fogok az iráshoz. Tele van a lelkem keserőséggel és borzalommal, mintahogy azt hiszem, magyarországon minden érző ember lelkében hasonló érzések vibráltak a kolozsvári kivégzés napján.

— Micsoda? — kérdezi a gondolkodó ember és felüti a naptárját, megtörli szemét és úgy nézi meg, hogy hanyadik századot is irunk igazán?

A huszadik század elején volnánk, a felvilágosultság, a szeretet, a pszichológiai rejtelmek mindent megmagyarázó fényes századában?

Szinte hihetetlen, hogyha már a tudomány, vagy a humánus társadalom nem hallatja tiltó szavát, mért nem tiltakozik Krisztusa nevében az ülés porcessusa ellen a vallás? Az a vallás, akinek megváltója megbocsát a megtért bűnösnek. Elavult paragrafusok alapján gyöngy ember hogy ítélhet Istenként, mily jognál és mily hagyományok alapján? Ha a háború ellen békéligák szerveztek, ha a párbajt üldözik és büntetik, miért nyit szabad utat a törvény a saját felfogásának? Nem bűnpártolásról van szó, hanem arról, hogy a mai társadalom zászlajára művelt és érző emberek milliói írták fel e két szót: ne öl!

Tehát ha a háborút, ahol parancszoóra ölnek az emberek, vagy a párbajt üldözik, ahol egyik ember épp úgy a maga igazságszolgáltatására öl, mint a törvény, miért nem törlik el a halálbüntetést is?

A zsidó vallásnak egyik legszebb formája az a hit, hogy az Istennek legnagyobb jutalma az, ha valakit jónak és nem gonosznak teremt. Nos, ha sajnáljuk az ostoba, értelmetlen embert, mért nem sajnálhatjuk a bűnöst is? Hisz a bűn magában is szerencsétlenség s az élet végéig tartó fegyház nagyobb büntetés mint a halál, de nem jár erkölcsi felelősséggel, nem sérti az egész társadalom érzését és nem követi el a bíró bár közvetve és más okból indulva ki ugyanaz a bűnt a mit a gyilkos: nem öl.

Kolozsváron az állami hóhérrak nem akartak szállást adni, pedig ő semmi egyebet nem tesz mint a bíró, aki paragrafusok parancsára öl. S abban a társadalomban, ahol ennyire megvetett a bűn megtorlására fogadott és fizetett ember akkor az a társadalom nem kívánja a gyilkos halálát, csak büntetését.

És a huszadik század elején még mindig ölnek, a középkor barbarizmusával. Vajjon micsoda emációk fogják kitörölni az emberiség szégyenkönyvéből a halálbüntetést? Mert, hogy ki lesz törölve, az bizonyos. Ahogy a rabszolga-

kereskedés, a jobbagység felszabadítása megtörtént ugyanígy eljön az ideje ennek a lelket sértő, vad megtorlásnak is, hogy szemet szemért.

Mivel pedig ugyis sötét hangulatban vagyunk, maradjunk meg végleg is e tónusban, csak egy kis nuanszot engedjünk meg a dolgokban.

Egy meghívó fekszik előttem az asztalomon, amely hírül adja, hogy a fővárosi szegény gyermekkert-egylet 300 védencét fogja ünnepélyesen, tehát nyilvánosan felruházni. Es ezt nem csak ez az egylet, de mindegyik és mindenütt így csinálja: nyilvánosan.

Egy elsőrendű író ünnepi beszédet mond, egy elsőrangú művész szaval s a szegény gyerekek felvonulnak és játszanak s a művelt közönség jól mulat mindezen.

Az egyleteknek és gyerekeknek szükségük van erre a művelt közönségre, hogy lássanak, szórakozzanak s ebből kifolyólag adjanak, de azoknak a szegény gyerekeknek semmi szükségük nincs arra hogy a nyomoruságukat annyi szem előtt mutogassák.

Hiába, hiába, nincs még teljes világosság a földön és sok minden nincs jól beállítva a világ keretébe. Az emberek mindent magukért tesznek, még azt is, amit másokért tesznek. Az adakozás művészete csak teória és senki se akarja véka alá rejtetni a szívet és a pénzt.

Vajjon mikor fogják már az emberek egymást megbecsülni? Talán akkor ha végre meglátják egymást. Ha majd felülről lefelé s alulról fölfelé látnak. Akkor majd megváltozik a világ képe a politika, születnek nagy emberek és nagy eszmék s nem táncolják a maguk kis apró tojástancát. Akkor majd új pergamenlapok kerülnek a törvényházak tékáiba, emberségesek és szelídek, mert nagy bűnök se lesznek. De lesz sok ingyen iskola, az elmék tisztulnak, a szívek nemesülnek s fiatal ambiciózus lelkek nem fognak fegyvert maguk ellen a kenyérgyűlöletben, nem lesznek lélek eladások, sikkasztások, lenézett és megvetett bűnös asszonyi egzisztenciák mert az emberek meglátják és megértik egymást.

Hohó, most veszem észre hol nyargalászom, az utópiáknak micsoda mesebeli utjain! Jó Isten, de sok bitófát állítanak még fel addig, de sok fegyver fog sülni és de sok lélek fogja elsírni a maga szép álmát!

Tehát csak maradjunk még szorosan abban az időben, amikor az emberek nem akarják egymást meglátni és csak saját magukon csodálkoznak, mint a macska-kiállítás az égszinkék szemű siami macskák, amint egy elegáns kis-asszony eléjük tartotta a megnyitás napján kicsi zsebtükrét.

Ezt a kiállítást nagyon sokan nézik különösen a szép nemből. A hízogó, puha, bársonyos arcú asszonyok, akik

épp úgy tudnak dorombolni, döngölözni bujni és játszani, mint azok a nesztelen lépésű, foszforoszkáló szemű szép ravasz állatok.

Egy jónevű politikus (mért ne lehetne jónevű politikus, ha jónevű kocsmáros van? A tiszta bort mérő kocsmáros kell érteni) aki elkísérte szép fiatal feleségét a kiállításra, ezekkel a szavakkal hagyta ott egy társaságban:

— Aztán vigyázzon, édes tévedésből be ne zárják valamelyik ketrebebe, mert még maga nyerné el az első díjat!

Hm! És most már kik legyenek büszkék? A macskák vagy az asszonyok?!

Agról-ágra.

Alkalmi apróságok.

Fogfájások figyelmébe.

Laborde párisi fogorvos új módszert használ a fog műtéteknél. Addig, míg a fogat operálja vagy huzza, zenével mulattatja az áldozatot.

(Laborde mester műterme. A karzaton egy jól szervezett zenekar működik Capek kar mester vezénylete alatt.)

(Pasas felkötött, dagadt pofával betolul az ajtón. A zenekar rögtön rákezd: Adj Isten, valahányan vagytok . . .)

Pasas: Jobb volna kis állat, ha azt muzsikálnád: Jaj de fáj! . . . jaj de fáj! . . . Fene beléd! . . . Jó napot kedves Laborde mester. Iróztatón nyilallik a metsző fogam . . .

(Zenekar rázendíti: Minek is van metsző fog a világon . . .)

Laborde: Oh kérem, azon segítünk Üljön le. Nyissa ki a száját!

(Zenekar megharsan: kinyitni nem merem, elfog a félelem . . .)

Pasas: Én felfofozom ezeket a prűs-köket. Jaj! a fogam! . . . (eltátja a száját.)

Laborde: (int a zenekarnak, foghuzót vesz, ráilleszti a gyilkos metszőfogra.)

(Zenekar: Huzzad csak, huzzad csak keservesen . . . Trárará bumm . . .)

Pasas: Fáj, a szentyit! (köpköd. Laborde mester diadalmasan mutatja a kirántott fogat.)

(Zenekar: Ej haj, kutya baj . . .)

Pasas: (ordít) Laborde mester, kedves marha, a jó fogamat huzta ki! (bög) brühühü! brühühü . . . (kalap nélkül elrohan.)

Zenekar: (mélabusan) Majd meggyógyít a koporsó deszkája . . .

Laborde: Na, ezt jól megcsináltuk. (Mosogatja a foghuzót, — az ajtó nyílik, fiatal bakfis lebben be.)

Bakfis: Jó napot!

(Zenekar: Csak egy kis lány . . .)

November 15-én kezdődik a Mélyen leszállított árak.

nagy karácsonyi

OCCASIO-VÁSÁR

Többek között:

Pongé és liberty, sima és mintázott, tiszta selyem . . . mtrje 70 krtól kezdve.

Taffetas és louisine, csikos és kockás, tiszta selyem . . . mtrje 80 krtól kezdve.

Mosóbársony . . . mtrje 50 krtól kezdve.

Minták vidékre készséggel küldetnek.

Szénásy, Hoffmann és Tsa

SELYEMÁRUHÁZA.

Budapest, IV., Bécsi-utca 4. sz.

Laborde: Jó napot kedves kicsike, a foga fáj?

Bakfis: Óh nagyon. Kihuzatnám, de előbb altasson el kéjgázzal...

Laborde: Kéjgáz? (megvetően) kéjgázt ma már csak a csizmadiák használnak — előnévül. Van nekem erre csallhatatlan szerem! (Int a zenekarnak s az rázendíti: Szép a baka, még szebb a tűzér, de legszebb a huszár... — a kis bakfis sóhajt, elábrándozik.)

(Zenekar a kellő pillanatban: Trárará bumm...)

Bakfis: Hih!

Laborde: (mosolyogva) Itt a fog! (Elégedetten csóvál egy zápfogat.)

Bakfis: Jaj de jó volt! — Alászolgálja! (El.)

Laborde: Mégis csak fényes ez az én metódusom.

Az a Trárará bumm dié még sohe hagyott eserben. (Leül.) Ez a foghuzó már kopott. Nem tudom, jól pászol-e még a fogra, (ráilleszti egyik fogára...)

(Zenekar csupa szokásból: Trárará bumm...)

Laborde: Fújj! (kirántja a fogát. ... Fáj, váj! ... a legdaliásabb zápfogam... Fáj! ... Capek jöjjön ide hadd vágom képen! ...)

—il.

A város pénzkezelése.

A felügyelő-bizottság ujtó javaslatai.

— nov. 7.

A számvevőség és házipénztárra felügyelő-bizottság sok oldalú és fontos javaslatokat nyújtott be a városi tanácshoz a városi pénzkezelés könyvelés, számadási és könyvelési rendszer s mérleg készítés némely ágazataira nézve.

Ezen javaslatok részint olyanok melyeknek keresztül viteléhez közgyűlési határozat és belügyminiszteri jóváhagyás szükséges részint olyanok, melyeket a városi tanács saját hatáskörében határozatokká emelhet.

Ezen javaslatokat a felügyelő-bizottság által elfogadott indokolással következőkben közöljük és pedig:

1. Melyekhez közgyűlési határozat és belügyminiszteri jóváhagyás szükséges.

2. A város által kezelt alapok pénzei kölcsön kötvényekre magánosoknál ne legyenek elhelyezhetők.

Indokok:

Az alapok pénzeinek mint minden tőkepénznek magánosoknál való elhelyezése mindég össze van kötve a kamat vagy tőke veszteség kisebb-nagyobb esélyével.

A veszteségnek ezen esélye fenn forog a város által kezelt alapok pénzeinek kikölesönzési rendszere mellett is.

A kikölesönzésnél minden eshetőség ellen biztosító rendszert felállítani alig lehet.

Bármily óvatosságot tanusít is a városi tanács az ingatlanok értékének megállapításánál s a kölcsönök megszárazásánál, tényleg megtörténik, hogy a kikölesönzött tőkének nem csak kamatja

— hanem a tőkének egy része is oda vész.

Ezen körülményt az ingatlanok értékének sokszor ki nem számítható változása, a perceknek és végrehajtási ügyeknek minden mulasztás nélkül is igen gyakran hosszú időn keresztül elhúzódása és más egyéb esélyek vonják maguk után.

Arra nézve ugyan, hogy az alapokat érő ezen veszteség mily százalékos lesz, biztos adatok nem állanak rendelkezésünkre, de az, hogy ilyen veszteségek időnként felmerülnek, bizonyítást nem igényel, mert kikerülhetetlen.

Az alapok pénzeinek elhelyezésére nézve tehát oly módozatot kell felállítani, mely mellett ezen veszteségek elkerülhetők.

Ezen módozat lehet például az állampapírokban való elhelyezés.

Első tekintetre jövedelem csökkenést mutat az ily módon való elhelyezés, mert míg magánosoknak való kikölesönzés mellett az alapok pénzei 6 százalékos kamatot jövedelmezhetnek, addig az állampapírokban való elhelyezésnél legfeljebb 4 százalékos adómentes jövedelmet lehet elérni.

Ezen kamat veszteség azonban csak látszólagos, mert a 2 százalékos különbözetet teljesen megszüntetik a következő okok.

A kikölesönzött tőkék után élvezett kamat jövedelem egy részét felemészti az utánna fizetendő tőke-kamat adó és általános jövedelmi pótdadó.

Másik részét felemészti a kezelési költség, mely az összesített számvitel és pénzkezelés mellett ugyan szintén ki nem mutatható de hogy ezt is számításba kell venni az bizonyos.

Harmadszor felemészti a jelzett kamat különbözetet a kikölesönzéssel járó veszteségek.

Ha mindezekről pontos számítás lenne tehető kétségtelenül kiderülne, hogy a város által kezelt alapok pénzei után kamat jövedelemként 4 százaléknál nagyobb összeg aligha mutatkoznék.

De ha valamivel nagyobb mutatkoznék is, az számításba sem jöhetne azon biztosság mellett melyet az állampapírokban való elhelyezés nyújt.

Mert míg mostani rendszerünk mellett évek óta arról sem tudtuk meggyőződni, ha vajjon minden kölcsön kötvény meg van-é? ha feltesszük is, hogy kötvényeink mind megvannak: akkor is csak névértékkel bírnak, mert senki sem állíthatja, hogy ezen érték reális volna, addig az állampapírokban való elhelyezés a teljes biztosság mellett a kezelést végtelenül megkönnyíti nagyon sok számvételi és pénztári kezelést megszüntet, ennek folytán sok kiadástól óvja meg a várost, ami szintén nem jelentéktelen körülmény.

Ezek alapján nem látjuk szükségét annak, hogy a különben is tartalékszerű alapok látszólag magasabb de voltaképpen bizonytalan jövedelmeztetése indokából a város oly kiadásokat tegyen évről évre, melyek az alapoknak magasabb jövedelmet amugy sem bizonyítanak, ellenben a városterhét a legnagyobb bizonyossággal növelik.

2. Az alapok közül csak kettő tartassék fenn és pedig

a nyugdíjalap és

b tartalék tőke címmel,

Ezen javaslatot a következő okokkal támogatjuk.

Régebben a kezdetleges pénz-kezelés korszakában az alapítványoknak külön pénztárak volt, sőt külön szekrényekben őriztetett. Ezen kezelés mondani sem kell, egészen kezdetleges volt. Később az alapítványi pénzeknek külön szekrényben való őrzése megszűnt, de a könyvelés nem simult e változáshoz, maradt a régi, ahol az alapítványi külön pénzkezelés megszüntetésével a könyvelésnek is át kellett volna alakíttatni.

Hogy a külön alapítványi pénztár megszüntetése dacára a pénztárt meglevő gyanánt tüntesse föl a könyvelés, sőt a valóságtól eltérőleg úgy tüntesse föl a dolgot mintha ahány annyi külön pénztári szekrény is léteznék: semmi féle indokát nem találjuk, mert az alapítványok helyesen csak rovásszerűleg könyvelendők és kezelendők. Ha az alapoknak külön pénzszekrényök nincsen, ami szükségtelen is, teljesen indokolatlan, hogy az alapok pénzei megannyi külön pénztári naplóban könyveltessenek, mert a rovásszerűleg való kezelés az alapoknak értékét, kezelését úgy is híven feltünteti.

II. Amelyekhez közgyűlési határozat sem szükséges:

1. Mivel fentebbiek szerint nem a pénztári naplónak, hanem a könyvelésnek feladata, hogy a közös pénztárba folyt összegeket forrásuk és természetük szerint osztályozza s elkülönítse, annál fogva a pénztári főnaplón kívül mindazon többi napló, mely amabból eddig párhuzamosan készült mint teljesen fölösleges, azonnal megszüntetendő, a vezetőségükkel eddig megbízott egyének pedig másképp lesznek foglalkoztatandók.

A megszüntetendő pénztári naplók közé tartozik egyebek közt a letéti napló is, mely helyett azonban javasoljuk az óvadékok főkönyvének rendszerezését.

Hogy a letétek külön naplóba könyveltessenek szükségtelen. Mindezek a pénztári főnaplónban foglalhatnak helyet, mely mellett a kezelés rendkívül egyszerűsítettik, a letéti főkönyv az ellenőrzést ugyanis biztosítja.

2. Mérleg készítés alkalmával az alapítványok elhelyezéséről szolgáló vagyvonnak az érték nélküli kötvények levonása után a mérlegnek baloldalán kivétel nélkül szerepeltetendők, viszont az alapítványoknak dec. 31-iki értéke a mérlegnek jobb oldalán kimutandó.

Ezen javaslatot alig kell indokolni, miután a helyes mérleg-szabályok mellett ez másként nem is lehet.

A tartalékszerű alapok még ha esetleg különböző természetűek is a városnak megannyi saját vagyonát képezik, tehát a mérlegnek vagyon oldalán helyet kell foglalniok, ellenben miután ugyan ezen alapoknak a meglevő mértékben való fentartása a városnak, egyuttal törvényes kötelezettsége is: előző évi tőke értékükben őket a teher oldalán is fel kell tüntetni.

TULHALMAZOTT RAKTÁR MIATT

Nagy árleszállítás

ROZSA LAJOS

Női felöltő- és kalapáruházban.
Debrecen, Kisteplon-bazár.

3. A leltárban feltüntetett vagy vagyon érték a megszabott időig rendszerint változatlanul hagyandó ugyan de a tényleg bekövetkezett időközi változások a leltárban évről-évre feltüntetendők.

Az eddigi eljárás, mely szerint egy vagyon értéke az évről-évre változott nyers jövedelem arányában szintén módosult, a mérlegnek helyes voltát egyik tulságként épügy kizárja, mint ellenkezője mely abból állana, hogy a város vagyoneleltára mindaddig míg az az újabb leltározás elrendelve nincsen, változatlanul maradjon. Évről-évre történhetnek oly beruházások, melyek valamely ingatlan értéket nagyban növelik, viszont előállhatnak oly veszteségek melyek azt csökkentik.

Ha ezen változások évről-évre ki nem tüntetnek, a város vagyon leltára a vagyon értékét hiven fel nem tünteti, a mérleget pedig hamissá teszi, mert például a beruházás elveszettnek tűnik fel, pedig a város vagyónának, ha más alakulatot vesz is fel, vagy más elhelyezést nyer is, meg kell lennie.

4. A főkönyvben a személy számlák mellőzendők s e helyett állandó segédkönyvben kezelendők.

Ezen javaslatunk indoklásául elég csak az ujosztású szántóföldek váltásdíjának és kamatainak kezelésére rá mutatni. Főkönyvünkben ezen ezernél is több személy számlának semmi helye!

5. Minden pénz és egyéb érték, mely a házipénztárral közös szekrényben őriztetik a házipénztár terhére könyvelendő. Ami a fentebb II. 1. pont alatt előadottakból önként következik.

6. A házi pénztár minden év Dec. 31-én lezárandó s az ó év bevételei gyanánt az új év bevételei semm esetre fel nem tüntethetők.

Eddig az egységes pénztár de külön pénztári naplók fenn tartásából folyólag az a sajátságos eljárás uralkodott a házi pénztárban, hogy miután a különféle alapokat vették igényben ha a házipénztár készlete ennek naplója szerint nem fedezte a város rendes kiadását, a házipénztár naplóját lezárni nem lehetett. A házipénztár aztán úgy segített magán, hogy mindaddig míg az új évben megtelelő összeg be nem folyt, a házi pénztár zárlatot nem csinált.

Aki ismeri a rendes pénzkezelési és könyvelési szabályokat ez az eljárás valóságos szörnynek tűnt fel előtte, ezt tovább folytatni nem lehet.

A fentebb tett javaslatok elfogadása és egységes könyvelése mellett ezen, hogy úgy mondjuk manipuliora többé szükség úgy sem lesz, és így ezen javaslatunk elfogadása sem ütközik egyáltalán nehézségbe.

Ezek alapján tehát javaslatainkat, a hozandó tanácsi határozat alakjában téve fel, indítványozzuk, hogy a Tekintetes Tanács az alább előterjesztett szövegezéssel mondja ki a következő határozatokat:

Uttasítottatik a számvivőség illetőleg házi pénztári hivatal hogy

A. a házipénztárnál

1. A házipénztár őrizetére bizott összes készpénzeket s értékeket mint a melyek már évek óta egységes pénztárba kezeltetnek: 1902 január 1-től kezdve csupán az úgy nevezett pénztári főnaplóban egységesen könyvelje s jövőre az eddig szokásos többi pénztári naplók készítését teljesen mellőze; ebből folyólag, hogy.

2. Az olyan tételeket is, melyek eddig a külön letéti naplóban könyveltettek, — miután utóbbi 1903 január 1-től kezdve meg fog szünni — ezentul az egységes pénztári főnaplóban könyvelje, hogy.

3. Jövőre az egységes pénztárnak évi zárlatát a naptári év végével, december 31-én mindenkor pontosan teljesítse nem lévén megengedhető, hogy az ó év bevételei bár mily kis részben is szerepeltesenek.

B. a számvevőségénél

1. A főkönyvben a személy számlákat 1902 január 1-től kezdve szüntesse meg, e helyett megfelelő és állandó segédkönyvben, főkönyvben minta szerint kezelje, a főkönyvben pedig, alkalmas szám alatt csak főösszegüket szerepeltesse miként mindez az új föld váltásra nézve ma is hasonlóul történik, hogy,

2. hasonlóul az óvadékok egyéni kimutása céljából készült főkönyvet állandósítson.

3. Az évi zárszámadás összeállításánál ezentul a mérlegben az összes alapítványokat kivétel nélkül szerepeltesse még pedig a vagyonok közt az alapoknak fedezetet (például; ingatlanokat, készpénzt, kötvényt, bététet értékpapírt stb.) amelyekbe az alapítványi pénzek el vannak helyezve; a terhek közt pedig: az alapítványoknak dec. 31-iki összegét előző évi összegükkel egybevetve, hogy.

1. A leltári tárgyakat, ingókat s ingatlanokat a mérlegben a legutóbbi leltári értékben rendszerint változatlanul szerepeltesse; ha mindezáltal ez az érték vásárlás, eladás, új építkezés, lebontás, tüzkár stb. folytán időközben növekedett vagy csökkent: e változást a mérlegben tüntesse fel végül, hogy.

5. Az illető naplózó két tisztviselő további alkalmaztása iránt javaslatát ide 8 napon belül terjessze be.

A felügyelő bizottságnak az iránti indítványát, hogy.

C. a város által kezelt alapok pénzei ezentul kölcsönkötvényre magánosoknál ne legyenek elhelyezhetők: és hogy

D. a tartalékszerű alapok egyesítéseinek s közülök csak kettő u. m. a Nyugdíjalap és Tartaléktöke tartatván fenn, a többi csak rovásszerűleg kezeltessek, a tanács pártolólággal terjeszti a bizottsági közgyűlés elé.

ORSZÁGGYŰLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, dec. 6.

Az ülést ma a szokottnál később nyitotta meg Tallián Béla az elnök. Kiváncsian kutatták az okot, a míg végre kiderült, hogy Széll Kálmán miniszterelnököt várták a kinek ma sok dolga volt az ülés előtt.

Némi kedélyeskedés után ismét napirend előtti felszólalással kezdték meg a tárgyalást. Kossuth Ferenc a német vámtarifa miatt aggodalmaskodott — és Széll Kálmán miniszterelnök sietett is megadni mindama felvilágosítást, a melyet a jelen helyzetben a kormány adhatott. Ismét magyaráznia kellett a törvény szövegét és ezt oly világossá tette, hogy láthatólag még a szélbalon is megnyugodtak.

Beszéde után a ház egyszerre megürült. A képviselők jobbról és balról kiesttek, holott a nap hőse az országos hirre verődött Nessi Pál szólalt fel, de politikai nézetére senki sem volt kíváncsi még a saját pártja sem. Csak a zsufolásig megtelt karzat hallgatta Nessit, a ki a karzatnak is beszélt — jó két és fél óráig.

E közben érkezett a terembe Apponyi Albert gróf, a kit siettek meggratulálni.

Az illusztris államférfi Széll Kálmán miniszterelnököt kereste a kivel egy padban elvonulva, hosszasan értekezett az a kérdés, ha tovább is obstruálnak, meddig tartson az ülés.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Tallián Béla.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Wlassics Gyula, Darányi Ignác.

Elnök fél 11 után nyitja meg az ülést.

Neumann Arpád előadó betérjeszti a közgyűlési bíróságról szóló jelentést.

Maróthy László: T. Ház!

Felkiáltások a szélbalon: Ahá itt van Maróthy! A maródi. (Derűltség.)

Elnök csendet kér.

Rákossi Viktor: Rossz emlékek!

Teleki Sándor gróf jegyző jelenti, hogy Beoedek János az állami tisztviselők fizetése és a szolgálati pragmatika tárgyában, továbbá a S.-A.-Ujhelyi honvédtisztek dolgában akar interpretálni.

Felkiáltások a szélbalon: Botrány! Botrány!

OCCASIO bezárólag január hó 1-ig. Csakis legnagyobb divatnak megfelelő első rendű gyártmányu selymek, női ruhakelmék bársony, delinek és mosó kelmék kerülnek feltűnő olcsó árakkal eladásra:

EISLER M. E. czégnél, Debrecen, Simonffy-utca sarok.
Kizárólagos raktár női ruha szövet és selymekben
Szénássy Gyula, Szénássy, Hoffmann és Társa budapesti nagykereskedőktől.

A német vámtarifa.

Kossuth Ferenc a napirend előtt felszólalva, pártja nevében utal arra a körülményre, hogy a német parlamentben a többség erőszakoskodása következtében valószínűleg elkészülnek a német vámtarifával és ez esetben fel fogják mondani a külföldi kereskedelmi szerződéseket. Ausztria Magyarországot ez készületlenül találja és fegyvertelenül állana szemben a fegyverzett Németországgal.

Rákossi: Kedves szövetségesünkkel!

Kossuth: Ily körülmények között méltán várhat nemesak pártja, de az egész ország felvilágosítást a kormánytól hogy mit szándékozik tenni arra az esetre, ha a német kereskedelmi szerződést felmondanák? (Helyeslés a szélbalon.) Mert az önálló vámtarifát a mi parlamentjeink már idejére törvényerőre nem emelhetik. Feltéve, hogy a magyar parlament január 1-ig le is tárgyalná ezt Ausztriában az ki van zárva. (Igaz!) Ő és pártja bebizonyították, hogy respektálják a parlamenti modort és a mi tárgyalásainkat össze se lehet hasonlítani az osztrák, — vagy más külföldi parlamentekkel. Ő kötelességének tartja figyelmeztetni a kormányt a bekövetkező veszélyekre. Ő úgy látja, hogy a közös vámterületet, miután a vámszövetség létre nem jött nem lehet tovább fenntartani (Zajos helyeslés a szélbalon.) És miután Ausztria és Magyarország között semmiféle állandó viszony nincs aligha hajlandók velünk külföldi olyan szerződést kötni, amely reciprocitáson alakulna, hanem reánk mindenesetre kedvezőtlenebbek lesznek a szerződési feltételek. (Igaz! Ugy van! a szélbalon.) A kormány állásfoglalásától függ az ő pártjának állásfoglalása. (Zajos helyeslés a szélbalon.) Ők mindenesetre megfogják védeni a haza érdekeit és teljes erővel fognak harcolni a kormány ellentétes ténykedéseivel szemben. Ezeknél fogva követeli, hogy a kormány az általános magyar önálló vámtarifa javaslatot sürgősen terjessze be, mert ez év végéig ez a javaslat megszavazható lesz. (Helyeslés.) Mondja meg a kormány az uralkodónak, hogy nem lehet az, hogy az uralkodó épen annak az országnak a szegényedését tűrje, a mely loyálisabb mint a másik állam. Az ország érdekében kér tehát felvilágosítást mert csak a haza érdeke lebeg előttünk. (Éljenzés a szélbalon.)

Szell Kálmán miniszterelnök: Kossuth a bátorság hiányáról beszélt. A bátorság nemesak abban van, hogy beugorjunk az árokba, hanem abból is, ha kitudjuk és ugrást kerülni és óvatosan járunk el. (Élénk helyeslés jobbról.) Kijelenti különben, hogy joga van Kossuthnak megtudnia kormányálláspontját és a mikor ily fontos ügyben tárgyilagosan felvilágosítást kér, ebben nem lát ellenzéki viselkedést. (Tetszés.) Az ellenzéket mindig számba veendő tényezőnek tekintette és a mikor Kossuth nyugodt parlamenti modorra hivatkozik abban neki (Szellnek) is része van. (Élénk helyeslés.) Ennek ő is örül és igyekszik a

parlamenti módot arra a nivóra emelni, a mely méltó hozzánk. (Zaj a szélbalon. Helyeslés jobbról.)

Kossuth Ferenc: Önök nyugodtan hallgatnak, mi nyugodtan beszélünk! (Zaj.)

Szell Kálmán miniszterelnök: Mi sem vagyunk automaták, amit azt Kossuth magáról és partjáról mondta (Ellenmondás szélbalon.) Mi is gondolkozunk és gondolkozva cselekszünk. (Élénk helyeslés jobbról.)

Már most magára a dologra rátérve kijelenti, hogy a míg bevégzett dologgal és tényekkel nem állunk szemben, amíg a német és általában a külföldi helyzet tisztázva nincs addig a kormány kövendő eljárásáról nem nyilatkoztatik. (Helyeslés jobbról, felkiáltások a szélbalon: Már tisztázva van!

— Már előrelátható!

Szell Kálmán miniszterelnök: de-hogy is van tisztázva. Semmisen tudható előre! Ki áll jót a bekövetkező eseményekért? Csak annyi bizonyos, hogy a német parlamenti helyzet sürget bennünket arra, hogy Ausztriával való viszonyainkat tisztázzuk és a kormány azon is van, hogy ez mielőbb megtörténjék. (Élénk helyeslés.)

Első sorban is nem bizonyos az, miként Kossuth állította, hogy Ausztriában a vámtarifát nem lehet idejére elvégezni. (Zajos ellenmondás a szélbalon.) Hasztalan tiltakoznak ez ellen, mert ez így van, hiszen az önálló vámtarifát csak benyújtani kell most a tárgyalásra még egy esztendő van, mert hiszen csak 1904-re kell az új szerződés. (Élénk helyeslés.)

A felmondási jogot biztosítottuk és az idő még nem pergett le. Az önálló vámtarifa úgy van tervezve, hogy Magyarország érdekeit abban kellőleg megvannak óva, (Zajos helyeslés jobbról) és az ország nem fog fegyvertelenül állani Németországgal szemben. (Tetszés.)

A mi már most a vámszövetséget illeti, idézi a törvény idevonatkozó szakaszát, a melyből világosan kiderül, hogy 1907-ig vámszövetség nélkül is köthető szerződés, csak 1907-en tul nem szabad szövetség nélkül szerződést kötni. (Ugy van, ugy!) Épen ez a vivmánya az idézett törvénynek, hogy a külföldi szerződések is összevágának az osztrák szerződéssel. (Élénk helyeslés.)

Kossuthnak arra a hivatkozására, hogy az uralkodónak szólnania kell, ne engedje az országot elszegényedni, imputáció az uralkodó és a kormány ellen. (Zajos helyeslés.) Kijelenti, hogy mióta a parlamentben van, 30 év óta, mindig a meggyőződését hirdette, lenn és fenn (Zajos éljenzés. Taps és helyeslés) és az ország érdekeit tekintette első sorban. A korona viselőjét pedig nem kell sohasem figyelmeztetni az ország érdekeire mert ő azokat mindig szívében viseli. (Zajos éljenzés.) Ezt akarta megjegyezni. (Hosszas éljenzés jobbról.)

Következett

Az indemniti.

Nessi Pál: A kormánynak mindenesetre kötelessége az országot oly helyzetbe hozni, hogy a nemzet vámtarifa elkészüléséig mi is készen legyünk, mert különben az ország a legnagyobb gazdasági veszedelembe jut. A függetlenségi pári azért tárgyalja hosszan az indemniti, mert nem lát garanciát az 1899. XXX. t. e. világos értelmezésére és mert úgy látja, hogy a kormány elodázva a gazdasági önállóság megtekintését. Önálló vámterület nélkül nem boldogulunk és ha anyagilag tönkre menni nem akarunk, ha ipart akarunk teremteni, úgy az önálló vámterületet mielőbb, a törvénynek szerintök való magyarázata szerint már a jövő évben. (Tetszés a szélbalon.) Szünet után

Interpelláció.

Benedek János intéz interpellációt Lukács miniszterhez, kérdi, miért nem terjesztette be az állami tisztviselők fizetésrendezéséről a javaslatot és a szolgálati pragmatikát. Mikor teszi ezt meg? És a 3 millió koronát miért nem utalták ki?

Lukács miniszter feleli: a nehéz kérdéssel mindennap foglalkozik. Fájjalja, hogy még nem készült el, de Karácsony előtt beterjeszti a javaslatot. A törvényben intézkedés lesz, hogy a 3 millió koronát utólag kiutalják. A legalsóbb rangú tisztviselőknek nagyobb rész jut. A szolgálati pragmatikát, mielőbb készön lesz, beterjesztik.

Benedek és a ház általános helyesléssel tudomásul vette a választ.

Elnök jelenti, hogy **Szell** indítványa felett kedden vita nélkül szavaznak.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Vörösmarty emléke a real iskolában. Kegyeletes módon emlékezett meg a fő-reál iskola lelkes ifjúsága Vörösmarty emlékére, mikor tegnap délután ünnepélyt rendezett születés napja alkalmából. Nádasdi D. VIII. o. t. elnök lelkes szavakkal nyitotta meg a gyűlést. Neumann I. VII. szavaltá ügyesen a Merengőhöz ez. költeményt, majd Kuthy Sándor VII. o. t. emlékezett meg sikerült értekezletben a hallhatatlan költő munkásságáról. Kiss Jenő VII. a „Csongor” és „Tünde” ez. szindarabból adott elő egy remek részletet. Ezután Römer Pál VI. o. t. „Vörösmarty szerelme” címen gyönyörű kis művet olvasott fel, végezve Czóbor László VIII. o. t. „Üri hölgyhöz” e. költeményt szavaltá el nagy sikerrel. Erre az ünnepély lelkes hangulatban ért véget.

Diák hírlapirodalom. A Főiskolai Lapok. 5 száma 6 napokban megjelent. — Vezércikkét **Barabás** Andor a J. S. E. ujonnan választott elnöke írta, érdekesen fejtegetve az Ifjuság hivatását. Szép verseket közölnek **Oláh** Gábor, **Milota** István és **Horváth** Tibor, míg **Csernányi** Kálmán és **Nagy** Mihály elbeszél-

Karácsonyi ajándéknak a legkedvesebb egy életnagyságu **Platin** Aquarell vagy **Pastell** kép. Ilyen képek elő-
o o o o állítására o o o o
legjobban és legolcsóbban **HARTH GUSZTAV** fényképész képes.
Piacz-u. 34. sz. a.

lésekkel teszik érdekessé a tartalmas lapot. A legközelebbi szám a karácsonyi ünnepeken jelenik meg. Ez a szám különben érdekes műmelléklettel fog megjelenni.

Negyven éves tanítói pálya ünneplése.

A debreceni izraelita tantestület december hó 21. délelőtt 11 órakor Kohut Mór kartársa 40 éves tanítói működésének alkalmából az iskolahelyiség tanácstermében (Simonffy-utca) jubiláris ünnepélyt és ugyan znap délután 5 órakor a zenede dísztermében művész-estélyt rendez. Erre a szép ünnepre a meghívót a tantestület nevében Kuthi Zsigmond r. b. elnök, Lövinger Mórné r. b. ellenőr, Smilovits Mihály r. b. pénztáros, Lippe József r. b. jegyző adták ki. A művész-estély műsora ez: 1. Emlékezzünk régi-ekről. Korrajz. írta és felolvassa Kuthi Zsigmond. 2. Alföldi képek. Brück Gyulától. Zongorán előadja Brück Gyula zeneszerző, a helybeli zenede tanára. 3. Nina. Pergolésétől, Musette Offenbachtól gondonkán előadja Füredi Samu gondonka művész, a helybeli Zenede tanára. Zongorán kíséri Fürediné Südfeld Paula zongoratanárnő. 3. Ária. A Zsidó nő operából. Előadja Márton Miklós a helybeli szintársulat tagja. Zongorán kíséri Brück Gyula, a Zenede tanára. 5. Keresem az Istent. Abrányi K.-tól. Szavalja Székely Menyhért vendég. 6. Air... Bach Sebestyéntől. Hegedűn előadja Füredi József hegedűművész, a helybeli Zenede tanára. 7. Dalok. Előadja Felhő Rózsi, a helybeli szintársulat tagja. Zongorán kíséri Tóth Árpád zenetanár. 8. Chanson triste Csajkovszkitól, A la Guitarre. Nolek A.-tól. Gondonkán előadja Füredi Samu gondonka művész, a helyb. Zenede tanára. Zongorán kíséri Füredin Südfeld Paula zenetanárnő. — Az egyes számok alatt a terem zárva lesz. Kezdeté pont 5 órakor. Belépti díj a művész-estélyre: a két első sorban 4 korona, a III—VI. sorban 3 kor., VII—X. sorban 2 kor. Az ülőhelyek számozva lesznek. Művész-est után este 7 órakor étlapszerinti bankett a Frohner-szálloda éttermében. Belépti jegyek a művész-estélyre Smilovits Mihály r. b. pénztárnál és előadás napján este a pénztárnál válthatók.

KÖZIGAZGATÁS.

Gazdasági ismétlő iskola.

Értekezlet a gazdasági iskola ügyében. — dec. 7.

Tegnap délután Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöklete alatt értekezlet volt a Debrecenben létesítendő gazdasági ismétlő iskola tárgyában, a melyen jelen voltak Szinay Gyula, Csánky Viktor, Kiss Albert, Horvay Róbert, Abrahám László, Király Gyula, Zimmermann Gyula, Roncsik Lajos, Vargha Károly, Széll Kálmán dr.

Simonffy Imre polgármester az ülést megnyitván, előadja a gazdasági ismétlő iskola ügyét. A dolog most már a megvalósulás előtt áll. annyira elő van készítve. A debreceni Kert Egylet-től a

város tulajdonában vissza szerzett 27 hold földnyi területen pedig alkalmas helyet is adhat a város az iskolának

Vargha Károly kijelenti, hogy az iskola felállítása elől úgy nem zárkozhatunk el, miután Debrecenben az ismétlő tankötelesek száma kétszer olyan nagy mint a menyit a törvény megkíván. — Szerinte azonban az iskolát fentartó felekezetnek kell nyilatkozniok, hogy vajjon ők akarják e az iskola felállítását.

Csánky Viktor tanfelügyelő elmondja, hogy a városi hatóság már 1896 óta huzza a dolgot, pedig a miniszter minden évben megsürgette az iskola létesítését. Ő is azt tartja, hogy ebben a fontos kérdésben először a felekezetnek kell nyilatkozni.

Kiss Albert felvilágosítást kér az iskola szervezetére vonatkozólag, mire Csánky Viktor kijelenti, hogy miután Debrecen és környékének a népe különösen mezőgazdasággal foglalkozik, a debreceni iskolának mezőgazdasági iskolának kell lenni.

Kiss Albert utal az iparos tanonc és kereskedelmi iskolákra, a melyek az ismétlő iskolakötelesek számát nagyon leszállították. De mindazonáltal az ismétlő iskolakötelesek száma csak az ev. ref. fiu növendékeknél 600-ra tehető.

De télen mégis nehéz a növendékeket összegyűjteni és ez baj lesz ennél az iskolánál is. Vajjon például az Eötvös utcáról hogy fog kijárni az *Epres kert*-be a gyerek. Ezt nem azért hozza fel, hogy az iskola ügyét tovább halogassák, hanem, hogy körültekintő gondossággal, mindenre ügyelve létesítsék az iskolát. A helyet is jól meg kell választani.

Simonffy Imre a kertésztelepet tartja e célra nagyon alkalmasnak. Itt kell létesíteni a faiskola telepet.

Kiss Albert: Jobban szeretné, ha a város 4 különböző helyén állítanák fel a faiskola telepeket, megfelelő épületekkel, melyek rossz időben megvédenék a növendékeket.

Vargha Károly felolvassa ezután a miniszter erre vonatkozó leiratát, mely sürgősen kéri és rendeli el a gazdasági ismétlő iskola felállítását.

Kiss Albert: kérdi, hogy nincse valami költség előirányzat az iskolára vonatkozólag.

Végül a bizottság elhatározta, hogy az összes debreceni egyházakat felszólítják, hogy vajjon a maguk hatáskörében felállítják-e az ismétlő iskolát, a szükséges, törvényes feltételek mellett. Ha ezután az egyházak nem állítanak fel, akkor a város tartozik az összes felekezeti ismétlő iskola kötelesek számára felállítani a gazdasági ismétlő iskolát.

× **A városi jog és pénzügyi bizottság** holnap, hétfőn délután 4 órakor Vecsey Imre elnöklete alatt ülést tart, a melyen a december 12-iki közgyűlés tárgysorozatát készítik elő. Így határozni tognak abban a fontos kérdésben is, hogy hova építtessék a lelenházat? Bizony jó lesz nem halogatni ezt a dolg-t, mert a miniszter meggondolja a dolgot a sok huzavonára s mas városnak ajánlja oda a lelenházat.

H I R E K.

Napló.

Műkiállítás a városházán. — Nyitva mindennap délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Iparmúzeum, nyitva minden vasárnap és ünnepponon d. e. 9—12-ig.

Dec. 7. Az ingyekenyer-osztó-egylet közgyűlése d. u. 4 órakor (Városháza).

Dec. 7. A Petőfi-dalkör rendkívüli közgyűlése, az egylet helyiségében.

Dec. 8. Megyei közigazgatási bizottsági ülés del előtt 10 órakor (Megyeház).

Dec. 8. A jog- és pénzügyi bizottság ülése d. u. 4 órakor (Város háza.)

Dec. 9. Katonai felülvizsgálat a Korona dísztermében d. e. 10 órakor.

Dec. 10. Hajdúvármegye állandó válas ztmányának ülése d. e. 10 órakor.

Dec. 12. Városi rendes közgyűlés.

Dec. 15. Megyei közgyűlés.

Dec. 22 Városi tisztújító közgyűlés.

Rudnyánszky új költeményei.

Rudnyánszky Gyula legújabb kötete.

— dec. 7.

A Szabadság szerkesztőségének vezetője, a lap felelős szerkesztője Rudnyánszky Gyula huszonöt év óta országosan ismert művelője a költészetnek.

Most több évi hallgatás után Rudnyánszkytól ismét új verskötet fog megjelenni. A költő 1894 óta nem adott ki új gyűjteményt; de muzsája azért nem hallgatott el; mert éppen most készült el Rudnyánszky Gyulának egy nagyobb szabásu nemzeti epikai költeménye, melyet a jövő évben a Budapesti Hirlap könyvkiadó vállalata fog kiadni.

Ezt megelőzőleg Rudnyánszky összegyűjtötte kisebb költői munkáit és itt Debrecenben nyilvánosság elé boesátja.

Erről a szándékaról a következő felhívása ad hirt:

Rudnyánszky Gyula új költeményei.
1896—1902.

Huszonöt évvel ezelőtt 1877-be jelent meg első verseim kicsi gyűteménye.

E huszonöt év alatt a következő verses könyveim kerültek ki a sajtó alól:

1. Fanny dalai. 2. Költemények. 3. Fényben, árnyban. 4. Jézus. 5. Mária-dalok és legendák. 6. Nyár. 7. Költemények Mátyás királyról. 8. Új könyv. 9. Rózsa és Aladár. 10. Szerelem.

Utolsó könyvem 1894-ben jelent meg.

Most a tizenegyedik kötetben kiadom új költeményeim, melyek nagy részét évek óta fiókomban rejtettem.

Tíz kötetem 25 év alatt huszonhétézer példányban fogyott el.

Halmágyi Sámuel

női- és leány felöltők

legnagyobb áruházában,

— Debreczen, Piacz-u. 47. sz. —

Rendkívül olcsó árban lesznek elárusítva:

Női- és leány felöltők, valódi szörmeboák, karsmantyuk, muffuk, szörmek, kalapok, sport sapkák, gyapju és selyem-blouzok, zsupok.

óriási nagy választék.

Ez a tizenegyedik kötetem tiz sü-
rűn nyomott iven diszes kiállításban az
1903-ik év elején fog megjelenni.

Előfizetési ára fűzve 3 korona, disz-
kötésben 5 korona.

Kérem a költészetem iránt érdek-
lődeket: *rendeljék meg új költeményei-
met 1902. karácsony napjáig, hogy tud-
jam, hány példány kell belőlük.*

A könyv árát méltóztassék *nevemre
Debrecenbe a Szabadság szerkesztő-
ségébe küldeni.*

Kelt Debrecenben, 1902. dec. 7.

Rudnyánszky Gyula.

Sorsolás a debreceni műtárlaton.

— dec. 7.

A debreceni műpartoló egyesület által
a városháza nagytermében rendezett mű-
tárlatnak ma van az utolsó napja. Ma
este bezárják a kiállítást.

Tegnap délután volt a tárlat utolsó
sétahangversenye, mely után megejtették
a képsorsolást.

A sorsoláson *Lestyán Adorján* köz-
jegyző volt jelen, ott voltak továbbá a
műpartoló egyesület részéről *Csikos Sándor*
dr. Mihalovics Jenő, *Bakos Tibor*, *Pálffy*
József, *Dóczy Emil* s a műtárlat pénztá-
rosnője *Zong Juliska* urhölgy, aki For-
tuna istenasszonyát képviselte a sorso-
lásnál. Ő húzta ki ugyanis a nyerő
számokat.

A sorsolás eredménye a következő
volt.

I. nyereményt nyert (*Vastagh Géza*
Oroszlánfeje) *Dávidházy Kálmán*.

II. nyereményt nyert (*Tull Odön*:
Szevillai paraszt asszony) *Schmiedt*
Agoston.

III. nyereményt nyert (*Teleky Ká-
roly*: *Lujza ut*) *Szóllóssy Ferenc*.

IV. nyereményt nyert: (*Telek Ede*:
Enyelgés.) *Bodnár Géza*.

V. nyereményt nyert (*Bosznay István*
Dráva parti részlet) *Berger Jenő*.

VI. nyereményt nyert (*Bakos Tibor*:
Huszárok) *Czakó Zsigmond dr.*

VII. nyereményt nyert (*Pálffy Jó-
zsef*: *Legelőn*) *Lőkóvics Márton dr.*

A 7 nyeremény összesen 1150 ko-
rona értéket képviselt.

* **Istentiszteletek.** Ma vasárnap az
ev. ref. templomokban következő sorrend-
ben tartják az isteni tiszteleteket: a
nagytemplomban *Harsányi Pál* esk. fel-
ügyelő, a kistemplomban *Jánossy Zoltán*
lelkész, az ispotály templomban *Csigy*
Andor s. lelkész, a szegényházban nem
lesz istentisztelet, a Csapó kerti imaház-
ban *Kovács János* népisk. felügyelő.

A róm. kath. templomban reggel
6 órakor *Roráté* — *Evangélium* után
Homília, tartja *dr. Wolafka Nándor* v.
püspök. 7 órakor miséznek *Nyári Ignác*,
8 órakor szt. mise a főgimnázium ré-
szére. 9 órakor nagy misét tart *Brósztel*
Lajos, utána *Nyári Ignác* szt. beszédet
mond. Háromnegyed 11-kor szent misét
mond *Molnár K. Dezső* h. igazgató, melyen
a Svetits zárda növendékei és az elemi
iskolák vesznek részt. Fél 12-kor misé-
zik *Nyári Ignác*. — Délután fél 3-kor
keresztény tanítást tart *dr. Wolafka*
Nándor v. püspök, 3 órakor
lytánia, 4-kor a Rózsafüzér társulatának
hónapos ájtatosságát tartja *Pák Emil*,
utánna szt. beszéd és körmenet.

Hétfőn, szűz Mária szeplőtlen fogan-

tatása ünnepén reggel 6 órakor a Rorátét
homiliával tartja *Brósztel Lajos*. 7-kor
miséznek *Szabó István*, 8 órakor szt. mise
a főgimnázium részére. 9 órakor ünne-
pélyes nagymisét tart *dr. Wolafka Nán-
dor* v. püspök, mely után ugyancsak *dr.*
Wolafka Nándor szt. beszédet mond.
Háromnegyed 11-kor szt. misét mond
Molnár K. Dezső h. igazgató, melyen a
a Svetits zárda növendékei és az elemi
iskolák vesznek részt. Fél 12-kor misé-
zik *Nyári Ignác*. — Délután 3 órakor
lytánia, utánna Rózsafüzér.

Az ágost. hitv. evang. templomban
10 órakor istentisztelet tart *Materny*
Lajos főesperes.

A gör. kath. kápolnában reggel 6
órákor istentisztelet, délelőtt 9 órákor
szt. mise, délután fél 3 órákor *Keresztény*
tanítás, 3 órákor vespernye, 4 órákor a
Rózsafüzér-társulat havi ájtatossága és
szt. beszéd.

* **A főispán uton.** *Puky Gyula* teg-
nap délután elutazott Debrecenből és
csak kedden délután érkezik vissza.

* **Menyasszonyok és vőlegények.** Az
elmúlt hét folyamán következő eljegyzé-
seket jelentették be az anyakönyvi hiva-
tálnál: *Doktor Armin* iparfelügyelő elje-
gyezte *Engel Irént*, *Vezendy József* bérlő
Nádasdy Máriát, *Haas Adolf* szabómester
Grósz Matildot, *Zombor Károly* asztalos-
segéd *Hubert Margitot*, *Ippen József* ke-
reskedő *Rózner Adélt*, *Tóth András* hen-
tesmester *Bakó Máriát*, *Kulesár Imre*
intézeti szolga *László Rózsát*, *Zakar Ján-*
os kisbirtokos *Szabó Erzsébetet*, *Kiss*
Sándor eszmadiasegéd *Szabó Irmát*, *Lak-*
atos Mihály kisbirtokos *Némethi Máriát*
Nagy János kisbirtokos *László Erzsébe-*
tet, és *Blattnitzky János* kályhássegéd
eljegyezte *Morosits Katalint*.

* **Házasságok.** A múlt héten ház-
ságot kötött: *Kovács Ferencz* Gál Sárá-
val, *Balázs Géza* Nagy Zsuzsánával,
Sándor András Deák Juliánával, *Turi*
Ferenc Bihari Juliánával, *Rajt Mihály*
Szücs Eszterrel, *Guti Gábor* Nagy Zsu-
zsánával, *Szabó Lajos* Szendrei Julián-
ával, *Kiss Albert* Kiss Zsófiával, *Jakab*
István Kiss Máriával, *Sütő Zsigmond*
Gőzei Juliánával, *Varga József* *Varga*
Zsófiával, *Molnár János* Bot Juli-
ánával, *Harangozó András* *Bakó*
Juliánával, *Uri István* *Kegyés Zsuzsán-*
ával, *Pataki József* *Kósa Rózával* és
Ersény Lajos *Nagy Juliánával*,

* **Halálozás.** *Lénárt József* helybeli
posta- és táviró tisztet és nejét szül.
Szathmáry Szerénát súlyos csapás érte.
Két éves *Józsi*ka fiacskájuk tegnap el-
hunyt. Temetése ma vasárnap délután 2
órákor lesz a Kigyó-utcai 55 számú
háztól.

* **Magyar név.** *Mandelbaum* *Jakab*,
Adolf és *Sámuel* kis koru debreceni lako-
sok neve belügyminiszteri engedéllyel
Molnár-ra magyarosított.

* **Eljegyzés.** *Ippen József*, az *Ippen*
és *Schvare* kereskedő cég beltagja el-
jegyezte *Rózner Adélt* kisasszonyt, néhai
Rózner Ignác apatini nagykereskedő bá-
jos leányát.

* **Mikor a vidéki mulat.** A jó vidéki
atyafiaknak különös, sajátos rendszerük
van a mulatozásban. Erről ismerik meg
a koresmárosok is ezeket a jó vendége-
ket. Akad azután olyan is a kisebb ven-
dégelősök közt, akik ugyancsak szeretik
kihasználni az ilyen vendégek degesz
pénztárcáját. Ilyen koresmároshoz vető-
dött be tegnap egyik tekintélyesebb
b. ujjvárosi gazda a Hatvan-utca 41. szám

alatt levő kis vendéglőbe, ahol, — mint
kiderült, — egy nagyon rosvott multu s
a városból örökre kitiltott asszony *Kon-*
valina Hermanné töltögette a gyöngyöző
bort a jó vidéki atyafi poharába. Addig-
addig töltögette pedig, míg a bor gőze
ugyancsak előntötte az atyafi agyát. Ezt
a beszámíthatlan állapotot aztán a fi-
zetésnél ugyancsak ki akarta használni az
asszony, de a tulzott számla láttára.
nyomban kijózanodott a vendég s jelen-
tést tett a readórségnél, a mely szigorú
eljárást indított a dologban.

* **Ipartestületi gyűlések.** Ma délelőtt
10 órákor gyűlés lesz az ipartestület hi-
vatalos helyiségében *Tóth Kálmán* ipar-
testületi elnök vezetése mellett, melyen a
tagsági díj kulesának megállapítása fe-
lett fognak határozni. — Délelőtt 11 óra-
kor az iparos ifjuság betegsegélyző pénz-
tárának tagjai felosztató közgyűlést tar-
tanak *Tóth Kálmán* elnöklete alatt.

* **Anyakönyvi hírek.** E héten szüle-
tési esetet bejelentettek az anyakönyvi
hivatalnál 55-öt. Ezek közül 28 fiu, és
27 leány. Meghaltak összesen 33 an. —
A tegnapi nap folyamán elhaltak: *Nagy*
Lajos ev. ref. 46 éves, *Biró* (névtelen)
róm. kath. 1 napos, *Lénárt József* ev.
ref. 2 éves, *Nagy Karolin* ev. ref. 16
hónapos.

* **Ellopott bunda.** *Kállai Julin*ak szép
bundája volt, a melyre nem hiába irigy-
kedtek azok, akiket ebben a kutya
hidegben bunda nélkül hagyott szomorú
sorsok. Ez utóbbiak közül valaki azután
míg *Kállai Juli* a boltban vásárolgatott,
a bolt ajtó előtt álló szekereőről lelopta a
bundát. A tolvajt keresi a rendőrség.

* **Elbitangolt csikók.** *Dr. Megyeri*
Dezső debreceni határban levő tanyájá-
ról 4 darab szép csiko elbitangolt. A
csendőrség rögtön keresésére indult a
kalandor állatoknak s a debreceui határ-
ban megtalálva, visszaszállította őket régi
gazdájukhoz.

* **Művészeti és hangverseny rendezés**
iroda cím alatt *Horváth Elemér* hírlapíró,
a Budapesti Napló munkatársa és *Dayka*
Balázs a Vígyszínház tagja egy új és
életrevaló vállalatot létesítettek a fővá-
rosban. Az új iroda első sorban azokat
a vidéki nőegyesületeket, köröket s ka-
szinókat érdekli, amelyek jótékonycélu
hangversenyeket szoktak rendezni a fő-
városi előkelő művésznöket, művészeket
és írókat óhajtanak megnyerni közre-
működőkül. A művészeti és hangverseny
rendezési iroda ugyanis, amely állandó
összeköttetésben áll az említett művé-
szekkel, művésznőkkel és írókkal, a leg-
nagyobb készséggel elvállalja a közre-
működők közvetítését vidékre is s így a
hangversenyt rendező egyesületek nem-
csak tetemes költséget takarítanak meg,
hanem ezenkívül sok utánjárástól és
kellemetlenségtől megszabadulnak. Az
iroda — amely ezenkívül eljár minden
művészeti ügyben — Budapest VII.,
Erzsébet-körut 37. szám alatt van.

* **Lopott női télikabátok.** A debreceni
csendőrség nagy lopásnak jött tegnap
nyomára. Feltűnt ugyanis a csendőrök-
nek, hogy *Vámos-Pécs* községben több
egyszerű, szerényebb körülmények között
élő parasztasszony divatos szabásu, pré-
mes női télikabátot visel. — Bevezették
a nyomozást és ennek során kiderült,
hogy az asszonyok, névszerint *Kovács*
Józsefné, *Ferge Imréné*, *Fiák Sándorné*,
Kovács Imréné, *Fiák Józsefné*, *Bokor*
Jánosné és *Kovács Juliánna*, — a
10—15 forintot érő vidra prémes, csinos

téli kabátokat vándor cigányoktól vásárolták 1—1 forintért. Az asszonyok megnevezni nem tudták, vagy nem akarták a cigányokat, így a csendőrség tovább nyomoz és felszólítja mindazokat, akiktől az utóbbi időben ilyen női téli kabátot elloptak, jelentsék azt be a debreceni csendőrsősnél. A hű vámospéresi menyecskék pedig, mivel bizonyosra vehették, hogy az 1 forintos télikabátok nem tisztességes uton kerültek a vándorcigányok birtokába, — orgazdaság miatt a büntetőbíró elé fognak kerülni.

* **Ellopott hizók.** Kovács József debreceni lakostól eddig ismeretlen tettesek elloptak 5 drb hizott sertést, 400 korona értékben. A tolvajok éjszaka hatoltak be a gazda udvarára, kinyitották az ólat s az öt hizót szerencsésen elhajtották. A csendőrség erősen nyomoz a tettesek után.

* **Talált muff.** November hó 30-án, vasárnap a nagytemplomban egy gazdátlan muffot találtak. Tulajdonosa kellő igazolás mellett átveheti Hódy Béla ev. ref. egyházi levéltárnoknál.

x **A Zoltán-féle csukamájolaj** kedvező hatásáról a hiresebb orvosok igen elismerőleg nyilatkoznak, mert köztudomású dolog, hogy teljesen szag és íz nélküli, erősítő tápszert úgy felnőttek mint gyermekek részére. Nagyon kívánatos, hogy meghonosodjék nálunk is az angol szokás, hogy gyermekeink 2—3 éves koruktól Zoltán-féle csukamájolajat igyanak, miáltal a scrophulotikus bántalom kifejlődése meggátolható. — A gyermekeket erőteljessé csak e szer neveli. Készítője Zoltán Béla gyógyszerész, Budapesten, üvegje 2 Kor. a gyógyszerárakban.

Eladási hirdetés.

Az Arany Bika szálloda bérlő társaság ezennel közhírré teszi, hogy tulajdonát képező összes vendéglőit, szállodai és kávéházi berendezések és felszerelések, u. m. márvány-asztalok, székek, tükrök, szekrények, ágyak, ágyneműek, szőnyegek, függönyök, asztalok, fotelek, pamlagok szóval mindennemű felszerelések és butorok f. évi december hó 10 ikétől fogva mindennap délelőtt 9—12-ig és délután 2—5 óráig az Arany Bika szálloda épületében megtartott önkéntes árverésen darabonként vagy kisebb nagyobb mennyiségben készpénz fizetés ellenében a legtöbbet ígérőknek fognak eladatni.

A megvásárolt és kifizetett tárgyakat vevők jogosítva lesznek azonnal birtokukba venni és elszállítani.

Az eladásra kerülő tárgyak leltára a szálloda épületében levő irodai helyiségben addig is bármikor megtekinthető.

Debrecen 1902. December 2-án.

az „Arany Bika” szálloda
bérlő társaság.

x **Itt a tél** Korán köszöntött be. Tavaly ilyenkor még könnyű felöltőben jártak, az idén pedig ugyancsak el kell már a jó meleg ruha. Gond az bizony, különösen annak ki azt képzei, hogy mérték után készült öltönyhöz vagy télikabáthoz sok pénz kell. Pedig Lichtmann Sándor férfiszabó nagy iparosnál, (Budapest, Andrassy-ut 56) egy teljes férföltönyt vagy télikabátot mérték után, a legújabb szabással, kitűnő kelméből 12 forintért, a legfinomabb minőségűből már 15 forintért szerezhet be. Ez oly csodálatos ár, hogy

valóban bámul az ember, hogy képes oly csekély összegért olyan szép ruhákat készíteni, pedig ez úgy van. Vidéki rendeléseknél elegendő egy viselt ruha beküldése és a szövet színének megnevezése. Ha valamely városban egyszerre 5 ruhát óhajtanak rendelni, kívánatra e megbízható cég díjmentesen oda küldi utazó szabását gazdag mintagyűjteményvel, mértékvétel és választás céljából.

IRODALOM.

Válságos időket élünk. Ebben az időben egytorna kitartással, alkuvást nem ismerve, folytatja harcát az Egyetértés eszközeit, fegyvereit csak ezeknek a nagy nemzeti ügyeknek szolgálatába helyezi. Az Egyetértés egyszersmind legterjedelmesebb és legjobban értesült ujság. Vezetőit a legelső magyar publicisták írják: Eötvös Károly orsz. képviselő, Mezey Ernő, Fenyő Sándor (főszerkesztő) Szatmári Mór orsz. képviselő, dr. Papp Dávid, Kálnoki Izidor, Molnár Márton, (felelős szerkesztő). Tárcarovata a legérdekesebb és a legtartalmasabb. Minden héten legalább egy egész oldalra terjedő aktuális politikai, vagy társadalmi karrikaturát közöl. A képek négy-öt színben jelennek meg. — Az új előfizetők január havában ingyen kapják Eötvös Károlynak „A nagy per, mely ezer év óta folyik s ma sincs vége” című hatalmas munkáját. Karácsonykor az Egyetértés rendkívül tartalmas számmal jelenik meg. Az ujság egész kötetre való anyagot ad tele irodalmi értékű és közhasznú dolgozatokkal. Az előfizetők a „Divat Szalon”-t is kedvezményes áron kapják. Az Egyetértés előfizetési árai: Egy hónapra 3. 60 kor. Negyedévre 10 — kor. Az előfizetési pénzek (legelőszőrűben postautalványon) az Egyetértés kiadóhivatalába küldendők: IV., Vármege utca 11. szám. Allamtitkár, magánhivatalnokok, papok, lelkészek, tanárok, tanítók a lapot kedvezményes áron (évi 28 koronáért) rendelhetik meg.

(.) **Naptár Széchenyi emlékére.** A gróf Széchenyi István emléke ápolására alakult bizottság a következő felhívást bocsátotta ki:

A legnagyobb magyar dicsőült gróf Széchenyi István emlékére naptárt adunk ki. Naptárral lehet legközelebb félni a magyar szívéhez. Ebben a naptárban népszerűen elmondjuk, hogy ki volt Széchenyi István? Röviden elsoroljuk nagy tetteit. Széchenyi István hagyományain alapul hazánk jövő nagysága. Az ő eszméinek, tetteinek követése nemesítheti meg a szíveket és helyes utra terelhet minden politikai és társadalmi tulkapást. Ez a szellem biztosíthatja a keresztény szellemet. Bizalommal fordulunk tehát gróf Széchenyi István minden tisztelőjéhez, hogy e naptárt alkalmazottainak, a lakosságnak, serdültebb gyermekeknek több példányban rendelje meg.

E naptárnak csak akkor van igazi hatása, ha sok példányban és olcsón jut a nép kezeihez. Ennélfogva kérjük, hogy az előfizetést mielőbb beküldeni méltóztassanak... Husz példány 12 korona. 50 példány 26 korona. 100 példány 46 korona. Egy példány 35 krajczár. Kötve, arcképpel 2 korona.

A naptárakat a megrendelő címére bérmentesen fogjuk küldeni egy csomagban.

A ki, mint gróf Széchenyi István emlékéért minden nagy alkotásba belevéste, megérdemli azt, hogy ilyen uton olvadjon be a magyar nép, különösen szülők és gyermekek szívébe.

Az első év sikerétől függ, hogy a legnagyobb magyar szelleme állandó vendége legyen a magyar népnek.

Az előfizetéseket postautalvánnyal kérjük Erdélyi Gyula címére küldeni, Budapest, I. Krisztina-körút 111. sz. és pedig mielőbb, hogy a nyomtatandó példányok számára tájékozva legyünk. — Gróf Széchenyi István emléke ápolására alakult bizottság.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Dec. 8. hétfőn; *A vihárok* daljáték.
Dec. 9. kedden *Halálos csend*, színmű.
Dec. 10. szerdán *Hamlet* szomorujáték
Dec. 11. csütörtökön *Csókonszerzett vőlegény*
Dec. 12. pénteken *Vádjunk el; vigjâ ek*
Dec. 13. szombaton *Niobe* daljáték Előszőr
Dec. 14. vasárnap délután *A töl leány* népszínmű este *Niobe* daljáték

— **(Halálos csend.)** Az irodalmi dolgok iránt érdeklődő közönség már ismeri Echegaray e színművének meséjét. Ugyanis Echegaray nálunk divatos, sőt fellette nagy író, spanyol Shaksperenek is nevezgetik lelkesebb hívei. Ezért a mi színpadainkon valósággal esemény, ha tőle új darabot adnak. Bizonyos szent hódolat veszi körül; a jámborabbak agyon mesterezik ő spanyolságát. Ily körülmények közt se kedvem, se terem nincs arra, hogy perbe szálljak a tömegekkel, melyek mások kaptafájára szabják ítéletüket. Ezuttal csupán azt a meggyőződésemet mondom ki nyíltan, hogy a *Halálos csend* kegyetlenül rossz darab. Képtelen történet hihetetlen alakokkal. Minden ízében spanyol: ezzel dicsérik sokan. Lehet. Ha inkvizitori értelemben vesszük a spanyolt. Mert a *Halálos csend* nem egyéb a kintpadra feszítés oktalan tulhajtásánál. Egy anya bünbe esik. Férje sejtí a hűtlenséget. De amikor tetten akarja érní a bünös párt: felesége helyett a — leányát találja ott. Glória (a leány) így megmentí anyja becsületét s jóhírét. A férj a csábítóval párbajt vi s elesik. Glória kolostorba vonul s évek mulva Angusztiász néven mint Glória unokahuga tér vissza a világba. Egy elutasított kérője azonban leleplezi. De a makacs leány még akkor se vallja meg kedvesének akit pedig szeret, hogy ő ártatlan s hogy anyja volt a bünös. Csak akkor akarja bevallani titkát, mikor vagy ő vagy kedvese Raimundo halálán lesz. Raimundó párbajt vi kedvese leleplezőjével és halálos sebet kap. — Ekkor végre elmondja Glória - Angusztiász, hogy ő ártatlan. — Vőlegénye ezzel a bol-

dog tudattal hal meg. Mi ez? — A leány önfeláldozása az anya becsületéért? De ha ezért egy életet végig kinlódik, miért árulja el anyja bűnösségét a haldokló férfi előtt? Avagy ha a másik eset következett volna be, hogy ő haldoklik: nem lett volna nevetséges, hogy utolsó leheletével lerombolja mindazt, amiért vértanuságot szenvedett s beszennyezi anyja emlékét? Vajjon elég-e ha ő meghal ezután és az nem jut vala eszébe, hogy a férfi, kire rá bízta anyja szegyeoét, még ötven esztendeig élhet, mint e hír terjesztője? De Echegaray mindazzal nem törődik. Felállítja a tételt: egy anyja becsületének megmentéséért szenvedő leány önfeláldozása s három felvonáson keresztül viviszekiciót végez a leány lelkén. Józan és természetes dolog pedig az lett volna, hogy a leány, mikor feleségül megy ahhoz, akit szeret, vőlegényének elmondja családi titkát. De hát ez közönséges befejezés. Echegaray pedig nem közönséges író. — Nálunk tegnap este ezt az erőszakos izgalmak keltésére számító darabot elég jó előadásban mutatták be. Menszáros Margit és Palágyi Lajos játszották a két főszerepet. Menszáros teljes igyekezettel küzdött meg a súlyos feladattal, hogy Gloria-Angusztiaszt érthetővé tegye. Kissé nyomta a nagy feladat; a szerep erősen megpróbálta kitörésekre alkalmatlan egyéniségét. De a szenvedő, a vértanui vonásokat teljes művészettel rajzolta meg. Játéka általában gondos, értelmes és finom jellemzésre törekvő volt. Palágyi pompásan eltalálta az alaphangot és Rajmudó tüzes vére lobogott ereiben. Csak amikor indulatot fejez ki, ne rázza mind a két öklét a saját orra alatt oly sokszor. Az est művészi remeklése Sebestyén öreg tábornoka volt. Igazi jellemzőrajz, bevégzett alakítás.

— (Műsortervezet és műsor.) E rovat élén, mint rendszeren, megtalálja az olvasó az erre a hétre kiadott színházi műsort. E helyen csupán azt jegyezzük meg, hogy ez a műsor egy kicsit más, mint az a műsortervezet, melyért a színház igazgatója a színházi bizottság elismerését már hiánytalanul fölvette. Azonban így van ez jól. Mikor a színházi bizottság belemegy oly műsortervezet dicséretébe, melyről mindenki tudja, hogy az alapos, jelentékeny változásokon fog átessen: akkor az igazgató legokosabban úgy jár el, ha a bizottság elé minden hónapra a világ legesodásabb tökéleteségű remek műsorát terjeszti; ezért a babérandót hazaviszi s otthon a magaszája ize szerint bablevest főzet a bábérral.

Z E N E.

Geyer Stefi városunkban. Geyer Stefi a gyorsan világhírűvé lett zseniális magyar hegedűművész városunkban is fog f. hó 14-én az Arany Bika szálló

disztermében egyetlen nagyszabású hangversenyt *Dionzl Oszkár* fővárosi zeneszerző zongoraművész közreműködésével rendezni.

Geyer Stefi az elmúlt hangverseny-évad legnagyobb részét Olaszországban és Ausztriában töltötte ahol páratlan diadalokat aratott. Az odaváló közönség ezrével tódult a hangversenyek színelyére és Geyer Stefit mindenütt nagy-szerű ovációkban részesítette; az asszonyok sirnak, a mikor ez a gyönyörű leány vonóját leteszi, a férfiak valóságos ujjongással fogadják magyar nótáit, melyeket oly hévvel és igaz magyar érzellemmel játszik. Mindenütt el halmozták ajándékkal és virággal.

Eletrajzi adatai következők:

Geyer Stefi született 1888. június hó 23-án Budapesten. Már zsenge korában különösen hajlama volt a zenéhez és megragadott minden alkalmat, hogy zongorához ülhesse.

Már 3 és fél éves korában tudott egyszerű dalokat és melodiákat önalkotta basszussal játszani. Edes atyja Dr. Geyer József budapesti orvos házában sokat zenélt Stefike mindig buzgó hallgatója volt a zenének és elfelejtette minden gyermekjátékát, csak hogy Quartetteket hallgathasson.

Különösen lebilincselő hatással voltak rá a vonós hangszerek és mindenkor legnagyobb öröme az volt, ha egy hegedűn megpengethette a hurokat! Mindig forróbb lett az a vágya, hogy hegedűje legyen, úgy hogy edesatyja ötödik évének születése napjára egy kis hegedűvel és vonóval ajándékozta meg. Már néhány hét múlva minden vezetés nélkül annyira tisztán játszotta kis melodiáit, hogy szülei kötelességüknek tartották ily feltűnő tehetség kiművelését. Azonban ily zsenekorú gyermeknél még nem lehetett szó-szakyszerű oktatásról, tehát edesatyja maga részesítette rövid ujjmutatásokban. Stefike azonban így is rohamosan haladt, úgy hogy már 7 éves korában felvették a budapesti konzervatóriumba, a hol Kálmán Adolf volt a tanára. Néhány hónappal később már föl is lépett először egy nyilvános hangversenyen és nagy sikert aratott. Két év múlva 9 éves korában belépett Stefike a magy. kir. zeneakadémia kiművelési osztályába, hogy Hubay tanár növendéke lehessen.

Ily kiváló szakavatott kezek vezetése mellett tehetsége gyorsan a legfelső fokig fejlődött. Néhány Magyarországi hangversenye után 1900 évi december 17-én Bécsben lépett fel, a hol a Wieneri hangversenynyel zenekari kíséret mellett oly nagy tetszést aratott, hogy ottan még több önálló nagysikerű hangversenyt adhatott.

1901. év elején a többek között Bukarestben adott 3 hangversenyt szenzációs sikerrel és azon kitüntetésben részesült, hogy Carmen Sylva, ő felsége Románia királynője előtt játszhatott. A királyné annyira megszerette őt, hogy együtt lefényképeztette magát vele. Különösen említésre méltók azon hízog szavak, melyeket a zenének ezen magas pártfogója a képre irt: Für das wunderbart Kind mit dem gewaltigen Bogen. 1901. év telén Geyer Stefike Olaszországban hangversenyezett és mindenütt nagy dicsőséget aratott. A kritika egy hangulag elismerte, hogy kifejezett individualitással bíró kész nagy művész.

Különösen csodálták a zenei stílusának nemességét, hangjának melegét és

nagyságát és az ő rendkívüli technika készségét.

A közönség hatalmas tetszésnyilvánítását nagy mértékben előidézi Geyer Stefi elbűvölő bájos megjelenése: Stefike egyike a legszebb fiatal leányoknak oly ideális szép fejjel, a minőt csakis Murillo-képein láthatunk.

F. hó. 14-iki hangversenyét ajánljuk a n. é közönség szives figyelmébe. Jegyek a következő árak mellett kaphatók *Csáthy Ferenc* könyvkereskedésében Páhojy 10 korona, I. rendű ülőhely 3 kor. II. rendű ülőhely 2 korona. Allóhely 1 Kor. 50 fill. és diákjegy 1 korona.

TAVIRATOK.

A miniszterelnök a királynál.

Budapest, dec. 6. (Saját tudósítónk távirata.) Széll Kálmán miniszterelnök holnap Bécsbe utazik, a hol jelentést tesz a vám politikai helyzetről Ö felségének, a királynak. A miniszterelnök azonban a kihallgatás után rögtön, tehát még holnap vissza jön Budapestre.

Meghiusult békéltetés.

Prága, dec. 6. (Saját tudósítónk távirata.) A csehek elutasították a németeknek a nyelvkérdésekre vonatkozó elaborátumát, így tehát a békéltető konferencia feleslegessé vált.

Lovagias-ügy politika miatt.

Budapest, dec. 6. (Saját tudósítónk távirata.) Korodi és Kubik országos képviselők közt felmerült lovagias ügyben Kubik segédei becsületbiróság összehívását hozván javaslatba, Korodi segédei két napi időt kértek és kaptak, annak igazolására, hogy felüknek elintézetlen ügye nincsen. A megoldás ebben az ügyben hétfőre várható.

A szombathelyi halálos párbaj.

Szombathely, dec. 6. (Saját tudósítónk távirata.) Stieder Györgyöt, aki dr. Ernuszt Géza szombathelyi ügyvédet párbajban agyonlőtte, tegnap letartóztatták a vasuton, mikor Zircre akart utazni. Védelmét a szombathelyi ügyvédek közül senki sem akarja elvállalni. Dr. Ernuszt Géza temetésénél a róm. kath. plébános a beszentelést, de általában a temetési szertartást nem akarja végezni, úgy hogy valószínűleg evangélikus lelkész szolgáltatja a vég-tisztességtételt.

Az ujoncjutalék.

Budapest, dec. 6. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőház pénzügyi bizottságának mai ülésén általánosságban elfogadták az ujoncjutalék felemelésére vonatkozó javaslatot.

Gabonatözsde.

Budapest, december 6. (Saját tudósítónk távirata.) (Déli zárlat.) Buzakinál méréselt, vételkedv tartózkodó. Nyugodt irányzat mellett 10,000 métermázsa kerület forgalomba változatlanul tartott áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő: hű.

Buza áprilisra	0.00—00.
Gabona áprilisra	7.69—70.
októberre	6.68—69.
Zab	6.31—32.
Tengeri májusra	5.77—78.
Repce	11.90—12.00.

MULATSÁGOK.

Dec. 7. Az Egyetértés hangversenye és táncestélye a Bikában.

Dec. 13. Gazdász táncestély a Bika disztermében a Nr. 31. A nőgyelet tombola estélye. (Bika disztermében.)

Az Egyetértés mai dalestélye és táncmulatságára újból felhívjuk a közönség figyelmét. E fiatal egyesület, melyet a helybeli gépjavító műhely törekvő munkás személyzete tart fenn: rövid 3 évi fennállása alatt oly annyira kifejlődött, hogy dal és zene előadásai már a legnagyobb igényeket is kielégíteni képesek. Nyilvános estélyeket bár ritkábban rendez, de ezek annál jobban sikerülnek úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben és rendszeren csak a késő reggeli órákban érnek véget. A mai estély 8 órakor kezdődik a Bikában a következő műsorral: 1. Nyitány Tell Vilmos c. operából Rossini-től, előadja a zenekar. 2. Honfidal Gaál Ferenc-től, éneklő a dalkar. 3. A szökevény. Költemény Jeszenszky Dániel-től, előadja Csomor Gyula ur. 4. Ha meghalok... népdalok Méder Mihály-tól, éneklő a dalkar. 5. Bánk bán. Opera egyveleg Erkeltől, előadja a zenekar. 6. Rózsanyiláskor. Dal Keisertől, előadja a zenekar. 7. A bárd. Silchertől, éneklő a dalkar. 8. A vadászok bucsuja. Mendelschotól, zedekisérettel előadja a dalkar. Az előadások után következik a tánc, melyre az összes belépő jegyek érvényesek. A rendezőség egyúttal értesíti a helybeli daltestvéreket, hogy mint mindenkor, úgy ma is jelvényeik feltűzése mellett szívesen látott vendégeikül tekintetnek és minél nagyobb számban örömmel fogadtatnak.

A munkás dalegylet ez évben utolsó dalestélyét tartja a Bika disztermében Karácsony másodnapján. Mindenki tudja, ki a karácsonyi dalestélyen részt vett már, hogy mily kellemes szórakozást talál ott bár ki is. Szép műsor van kitűzve, mely méltán vonzhatja a közönséget. A meghívók a napokban küldetnek szét.

TORVENYKEZÉS.

§ Az asszonyért. (Esküdszéki tárgyalás.) Két napig tartó tárgyalás után tegnap este hozta meg az esküdtbírószág ítéletét a Barta Károly és Vass Lajos kabai gazdaemberek ellen gyilkosság kísérlete miatt folyamatba tett bűnpörben.

Vass Lajos elszerette Barta Károly feleségét. Barta bosszút akart állani a csábító s egy alkalommal, mikor a mezőn dolgoztak, rövid szóváltás után revolvert rántott s hasba lőtte Vass Lajost. Az erős természetű paraszt-legény nem esett össze, hanem ő is kivette forgópisztolyát s Bartának két helyee keresztüllötte a karját.

Ebben az ügyben ítélték tegnap az

esküdtek. A feladott tíz kérdés közül négy elvesz, hat kérdésre adott választ az esküdtbírószág, melynek értelmében Barta Károlyt az előre meg nem fontolt ölési szándékban nem bűnösnek mondotta ki, azonban bűnösnek ítélte szándékosan, de ölési szándék nélkül elkövetett súlyos testi sértés büntetésében azzal, hogy vádolt elmetelése a tett elkövetésekor zem volt annyira megzavarva, hogy a szabad akarat korlátozás fennforogna.

Vass Lajost az előre meg nem fontolt ölési szándékban nem bűnösnek, azonban, a szándékos, de ölési szándék nélküli büntett elkövetésében bűnösnek mondotta ki, az esküdtbírószág azzal, hogy jogos önvédelem esete a fenti büntett elkövetésénél fenn forog.

Az esküdtek igazmondását dr. Haendel Vilmos jogtanár hirdette ki.

Ezután dr. Udvarhelyi Géza az esküdtek ítélete alapján rövid vádbeszédet tartott, majd ugyancsak röviden ismételték az esküdtek előtt előadott enyhítő körülményeket. Konrád Sámuel és Eesedy Károly védők, mire a törvényszék rölethozatalra vonul vissza.

Fél hét órakor hirdették ki az ítéletet, melynek értelmében Barta Károlyt súlyos testi sértés vétségeért 4 hónapi fogaazzal sújtották, melyből azonban két hónapot kitöltöttnek vett a bíróság.

Vass Lajost súlyos testi sértés büntetéseért hét hónapi börtönrre ítélték.

Egyúttal elmarasztalták vádlottakat a bünygyi költségekben is, mit azonban behajthatatlannak nyilvánítottak.

Közváltó Barta Károly és Barta védőügyvédje megnyugodtak az ítéletben, Vass Lajos és védője az enyhítő körülmények figyelembevétele és alkalmazása miatt semmiségi panaszt jelentettek be.

Regénycsarnok.

A PANDY-KISASSZONYOK.

— Regény. —

Irtá: Rudnyánszky Gyula.

Folytatás

31

De jól nem volt szerelmes senkibe, nem sovárgott senkiért titkon, a lángra gyúlt leányszív első, ábrándos hevével és mégis olyan volt, mint az áprilisi ég, hol kiderült, hol beborult. egyszerre sirt és nevetett, az egyik percben kendőjét lobogtatta rohamtáncosa karján a táncba, a másikkban pedig észrevétlenül osont ki a sötét szobába, odanyomta lázas homlokát a hideg ablaküveghez és kibámult a nagy éjszakába.

Némelykor elment a bálba és kikosarazott minden táncost.

Más alkalommal meg mintha belebujt volna az ördög.

— Füstös, az én nótámat! Soh' se halunk meg! Huszonhatszor hogy' volt! Csak azért is hogy' volt!

A bál után ruhástól dőlt a zsöllyébe, két kezét az ölébe ejtette, bodros szép fejét a selyem párnára hajtotta, úgy ábrándozott; és reggel a szobaleány még ugyanabban a helyzetben találta.

Hanem a farsang is véget ért.

Kitavaszkodott az idő, Zsendült a fű; s rügyet, lombot hajtottak a fák. Szalacsi Zoltán irt haza, hogy készítsék el, hozták rendbe a Pándy Adorján szobáit, néhány nap múlva megérkezik.

A nevető kastélyra hirtelen mintha köd ereszkedett volna.

Pándy György felutazott Bécsbe, valami gazdasági gépkiallításra. Élete párjának is elment kedve a bálozástól.

Erzsi sürgette az esküvő napját türelmetlenül.

— Leánder, tartsuk meg a nászt és menjünk, menjünk, mert különben nem állok jól magamért. Az a blondos Tolócy minduntalan azt irogatja, hogy a szlavóniai őserdők nagyon szépek, regényesek. Leánder, vigyázzon, annak a Tolóczy Lajosnak ellenállhatatlan rábeszélő tehetsége van. Aztán gondolja meg, hogy ő belé sokkal szerelmesebb vagyok, mint magába. Sztropkó, jó lesz kitűzni az esküvő napját!

Ki is tüzték hamarosan arra a napra melyen Szalacsi volt hazaérkezendő Pándy Adorjánal.

Erzsi zajos, fényes lakodalmat szeretett volna, benn a székváros nagytemplomában, óriási nézőközönség jelenlétében, aztán táncsal, reggelig tartó sirva vidám bucsuzással. De Sztropkó Leánder hajlani sem akart ilyesmire. Korán reggel esküdni, uti ruhában: aztán gyorsan ki a vonathoz: ez az igazi.

De Erzsike nem tágitott.

— Ejnye, tán csak kitáncolom magomet utoljára az udvarióimmal!

Végre is Sztropkónak kellett engednie. Minden úgy történt, a mint Erzsi kívánta. Reggelig táncoltak; Sztropkó ásitozott és nézte, hogyan adják kézzől kézre a menyasszonyát.

Reggel aztán kivonultak a vasuti állomásra. Az úrak mind kikisérték az új párt a vasúthoz. Együtt voltak Erzsike összes imádói. A kacér asszonyka tehát tüntetett a boldogságával. Szerelmesen az urához simult és folyvást simogatta a bozontos, erős vörös szakállát.

(Folyt. köv.)

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Ma vasárnap, dec. 7-én két előadás.

Délután 3 órakor télihelyárrakkal:

Cigánybáró.

Daljáték.

Este 7 és fél órakor rendes helyárrakkal:

Ujházy Ede vendégfelléptével

Constantin abbé.

Vígjáték 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK.

Constantin abbé	— — — —	Ujházy Ede
Jean Raymond, keresztfia	— — — —	Palágyi Lajos
Paul de Lavardens	— — — —	Pataky Béla kzs
Scottné	— — — —	Hahnel Aran
Miss Bettine	— — — —	Csige Ilonka
Lavardens grófné	— — — —	Ebergényiné
Pauline, gazdasszony	— — — —	Györfy Mariska

Holnap hétfőn december 8-án:

Sv. hákok

Színház.

Két 1-ső emeleti s udvari szoba garzon lakásnak és egy bolthelyiség azonnal kiadó.

Értekezhetni lapunk kiadóhivatalában.

Kiadó lakások.

1.) A Hunyady-utczában kiadó egy kényelmes uri lakás, áll: 2 utczai szoba, egy előszoba, 3 udvari szoba, egy kézi kamara, egy tveges folyosó, pincze konyha, kamara, pincze és mosó konyhából. Kiadó 1903 évi május 1-től. Évi bér 1200 korona.

2.) A Deák Ferencz-utczában kiadó egy utczai szoba, konyha, pincze kiadó 1903. január 1-től. Havi bér 20 korona.

Bővebb felvilágosítást ad a **Kiadóhivatal.**

Legjobb a dr. Forti-féle SEBTAPASZ.

Még eddig semmiféle tapaszt nem érte el ennek a jó hatását!

Forti László eredeti gyártmánya.

Rendkívüli gyógy- és fájdalomcsillapító hatása mindennemű sebeknél, égéseknél, daganatoknál stb. Azonnal csillapítja a fájdalmat, oszlatja a daganatot és rögtön gyógyítja a sebet, a nélkül, hogy vágni kellene. A női emlőgyulladásnál biztos eredménnyel alkalmaztatik. Ára 2 kor., kisebb 1 kor. és a legkisebb 70 fill. Kapható a gyárban, Forti László Budapest, II. ker., Iskola-utca 24. sz. és a főraktárban Budapest, Török József gyógytárban, Király-u. 12., valamint Budapestben minden és a vidéken a nevezetesebb gyógytárakban.

Az eredeti dr. Forti-féle sebtapaszt külső csomagolásán, mely

F. L. betűvel van lepecsételve, az itt is látható védjegyet, sajátkezű aláírását a Budapesti kereskedelmi és iparkamara 6080/1899. sz. végzésével megerősítette.

A számtalan értéktelen és ártalmas utánzatok arra indítottak, miszerint az utánzó ellen a törvényes lépéseket megtegyem. A ki egy olyan tapaszt beküld, a mely fönti aláírással és védjeggyel ellátva nincs, jutalomban részesül, mert a tapaszthamisítókat folytonosan törvényileg üldözöm.

Neustein Fülöp Cukrozott Hashajtó Labdacsa

melyek már évek óta jóknak bizonyultak és hírneves orvosoktól, mint könnyű hashajtó feloldó szer ajánlatnak, az emésztést nem zavarják teljesen ártalmatlanok. Cukrozott minőségük következtében még gyermekek által is szívesen bevételnek.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30, egy tekerce, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. 2 kor. 45 fill. előleges beküldésénél egy tekerces bérmentve szállítatik.

Érjünk NEUSTEIN F. hashajtó labdacseit. Csak akkor valódi, ha minden doboz hátulján a mi törvényileg bejegyzett „Szent Lipót” védjegyünkkelvan ellátva vörös fekete nyomással. A mi törvényileg védett dobozaink utasításaink és csomagolásainkon Philip's Neustein Apotheker aláírásnak kell lenni.

NEUSTEIN FÜLOP

„Szt. Lipót”-hoz címzett gyógyszerháza

WIEN, I., Plankengasse. 6.

Raktárak Debreczenben: Balázs odón, Füleky Pál, Mihalevits J. Murakózy László, Dr. Rotschek V. Emil, Tóth Béla gyógyszerházaiban.

! Felhívás !

Van szerencsénk a n. é. közönség szives figyelmét arra felhívni, miszerint sziveskedjék a kenyérvétel alkalmával saját érdekébe a rajta levő vignétéinkra — amely világosan

Orosházi házikenyér

nyomással vannak ellátva, különös figyelemmel lenni, mert csakis az ilyen vignétákkal ellátott kenyerek származnak a valódi orosházi házikenyér sütődénkből, a melyeket főzletünkben Simonffy-utcai (bérház) sütődénkből Piac-utca 79. sz. továbbá a Csapó-Faragó-utca sarkán levő fióküzletünkben árusítunk el.

Ezzel egyidejűleg jelentjük, hogy orosházi házikenyér sütődénkből a házhoz szállítást megkezdjük és előjegyzéseket mindenkor elfogadunk s azokat pontosan teljesítjük.

Viszonteladók kerestetnek.

Teljes tisztelettel

Gémes Ferenc és Tsa

Orosházi házikenyér sütőde.

Debreczeni Szőlő és Bortermelő Szövetkezet

Simonffy-utca 2. sz. Városi bérház.

Bor-Árjegyzéke.

Ervényes 1902. december 1-től.

I. Asztali borok:

- 1. Liter Siller . . . 60 fillér.
- 1. Liter Ürmös . . . 60 fillér.
- 1. Liter Vegyes Asztali 68 fillér.

II. Pecsénye borok:

- 1. Liter Risling . . . 90 fillér.
- 1. Liter Ezerjő kor. 1.— fillér.
- 1. Liter Furmint kor. 1.— fillér.
- 1. Liter L. Rajnai Risling 120 fillér.

III. Csemege borok:

- 1/2 Liter Muskotály . . 60 fillér.
- 1/2 L. Chateau Debrecen 1 kor.
- 1/3 L. Kadarka félasszu 120 fill.

Üvegekért darabonként külön 16 fillért számítunk, melyeket ugyanazon árban vissza veszünk.

Debrecen, 1902. december 1-én.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész-féle BALZSAM.

Közegészségügyi hatóságilag megvizsgálva és véleményezve.

A palack felszerelése a kereskedelmi törvény védjegy oltalmába részesül.

Ezen balszam úgy belsőleg, mint külsőleg használ és pedig: 1. Még eddig el nem ért hatása gyógyszer a tüdő és mell minden betegségeinél, enyhíti a hurutot, csillapítja kihányást, eltávolítja a fájó köhögést és idült fájdalmakat is gyógyít. 2. Kiválóan használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden nyakbetegségekben stb. 3. Teljesen eltávolít minden lázt. 4. Meglepően gyógyítja a gyomorgörcsöket, köhögést és szaggatásokat. 5. A könnyű székeletet elősegíti és a vért, valamint a vesét tisztítja, eltávolítja a lépkört, a buskomorságot, elősegíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnően használ fogfájásoknál, odvas fogaknál, megszünteti a szájbüzt, minden fog- és szájbetegségeknél, eltávolítja a felbőgést. 7. Kitűnően használ külsőleg, mint csoda-gyógyszer minden sebeknél, égéseknél, fagyott tagokra, megszünteti a fejtájt, zugást, szaggatást, köszvényt, fülbajt stb.

— Figyeljünk mindig pontosan a fenti zöld angyal védjegyre! —

Hamisításoktól legjobban megóvhatjuk magunkat, ha közvetlen a gyárból rendelünk eredeti karton csomagokban. — Az osztrák magyar birodalom bármely postaállomására küldve, 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 4 korona. Bosznia vagy Herzegovinába 4 korona 60 fillér. Megrendelések csak a pénz előleges beküldése vagy részletfizetés mellett eszközöltnek.

Miért szenved Ön! Mikor a biztos gyógyulásra bármiféle és bármi régi sebeknél biztos kilátása van és a csaknem mindig fájdalmas és veszélyes műtéteket, sőt egyes tagok levágását is kikerülheti **THIERRY A. gyógyszerész** egyedül valódi **százlelevelű rózsabalsamával**, mely rendkívül szívóerővel bír s a sebek, gyógyításában, valamint a fájdalmak enyhítésében utólrhetetlen. A valódi százlelevelű rózsabalsam használható: a gyermekágyas nő mellbajánál, tejgyülemlésnél, mellkeményedésnél, orbáncz, mindennemű sérelmek, láb vagy csont sebesülések, sebek, genyedség, dagadt lábak, sőt csontszu ellen, ütés-, szurás-, lő-, vágás- és zúzódási sebek ellen. Használható minden idegen részek, u. m.: üveg, faszálka, homok, szilánk és tüskék eltávolítására. Mindennemű daganat, kinövés: pokolvar, ujjákepződés, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, körömdaganat, hólyag és feldörzsölt lábak gyógyítására. Mindennemű égési sebek, fagyott testrészek, betegeknek hosszasan fekvés által támmdt sebek, nyakdaganat, vértorlódás, fülzugás és a gyermekeknél előforduló kisebesedések ellen stb. — A szétküldés kizárólag az összeg előleges beküldése mellett eszközöltnek. — 2 tégely csomagolás, szállítólevél és bérmentes megküldés 3 kor. 50 fill.

Számos bizonyítvány áll rendelkezésre! Figyelmeztetek mindenkit: hatástalan hamisítványok megvételétől s kérem szigorúan arra ügyelni, hogy minden tégelyen a fenti védjegy és czégnék „Thierry A. örangyal-gyógyszertára Pregrada-ban” beleégetve kell lenni. E két gyógyító erejére nézve felülmulhatatlan szer sohase romlik meg, de sőt ellenkezőleg minél régiebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, nem árt nekik se a hideg se a meleg, azért bármely időszakban használhatók. Csaknem mindig biztos sikerreljárnak, különösen míg az orvos megérkezik, természetesen soha sem szabad másféle hamisításokhoz vagy sokszorosan ajánlott hatástalan és értéktelen pótszerekhez nyulni, melyekért csak haszontalanul dobjuk ki a pénzünket, de maradjunk meg mindig a régi kipróbált, olesó, megbízható s a mellett teljesen ártalmatlan, világhírű szer mellett, melyeket minden családnál előforduló eshetőségre mindig készletben kellene tartani. Ahol a valódiság minden felsorolt jeleivel ellátva nem volt kapható, egyszerűen rendeljük közvetlenül az alábbi cím alatt:

THIERRY ADOLF örangyal-gyógyszertárától Pregrada Rositsch-Sauerbrunn mellett.

Központi raktár:

Budapestben: Török J.; Zágrábban: Mittelbach S. Bécsben: Brady C. gyógyszerházaiban.

Harczi kanáli madarak.

Kitünő nemes fajuk, csengő, fuvolaszerű hanggal, nappali és éjjeli énekesek, darabja 6, 8, 10, 12, 15 márka. Leírások neveltetés és gondozásáról a madaraknak 25 fillerért kapkátok. Megrendeléskor ingyen. Utánvétellel történik a szállítás. Hogy élve érkeznek meg, ezért felelősséget nyujt:

Förster L.

madár kiviteli üzlete
Szászország, Chemnitz.

Dr. Lengiel F.-féle Nyírfa balsam

Már maga az a nedv, mely a nyírfatörzséből, ha abba furást eszközölünk, kifolyik emberemlékezet óta mint a legkitünőbb szépitő-szer ismeretes; ha azonban ezt a nedvet a feltaláló előírása szerint kémiai uton balszamá készítjük, akkor

lesz csak kitünő hatása. — Ha az arcot vagy más bőrhelyet ezzel este bekenjük, a bőrről már másnap reggel majdnem észrevehetetlen pikkelyek válnak le, miáltal a bőr vakító fehér és finom lesz.

Ez a balsam ismítja az arcon képződő ráncokat és himlőhelyeket és annak fiatalos arcszint ad; a bőrnek fehérséget, finomságot és üdéséget kölcsönöz, a legrövidebb idő alatt eltávolítja a szeplőket, bőrfoltokat anyajegyeket, az orr vörösségét, bőr-akákat és mindenféle bőrtisztálanságot. Egy korsó ára használati utasítással együtt 1 frt 50 kr.

Dr. Lengiel-féle Benzoe-szappan

a legenyhébb és leghasznosabb szappan a bőr részére, különlegesen preparálva darabonként 60 kr. — Kapható minden nagyobb gyógyszerertárban. Főraktár Budapesten: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerertárban, Király-utca 22 szám.

LEGNEMESEBB AJÁNDÉKOT

olcsón lehet beszerezni

PACZELT JÁNOS mag és virág czégnél

A hol mindig sok szépszobai disznóvénny, virágzó növény és levágott virág nagy készlet van, mint Camelliák, Rózsák több színben, Chrysanthemumok nemes fajából, Taczeiák, Margaretiák, Anemonen. Gyöngyvirág, márcziusi Ibolyák, Gyklamen, nyári Ibolya és sok másfélék melyikből legfinomabb ízléssel

csokrokat készítenek,

vidéki megrendelések pontosan szétküldetnek és csomagolásra nagy gond fordítatik. — Együttal bejelentem, hogy hozottam egy vagonnal

karácsony-fákat,

különböző magasságban. — Felkérem a nagyérdemű közönséget, a ki karácsonyfára igényt tart, nálam megrendelni kegyeskedjen, melyet pontosan házhoz szállítunk

olcsón.

Tömeges megrendeléseket kérve vagyok teljes tisztelettel:

Paczelt János.

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik kőszvényél, csúznál és meghüleséknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerertárnál Budapesten.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

Amputáltak!

Múlábakat, és műkezeket továbbá, ferdenövésűek részére műtűzöket, combizületi lob-és benuulás gyógykezeléséhez szükséges „Hessing”-féle készülékeket stb. jótállás mellett, a legolcsóbban készít

KELETI J orthopaediai műnté-zete Bpst, IV. Korona herceg-utca 17.

Dusan felszerelt raktár mindennemű betegtoló-kocsik és székekből!

Képes árjegyzék ingyen.

Cognac CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindeutit kapható.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhöges, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadozob 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”

GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, VI., Váci-körut 17.

Eljen!

Egger mellpasztilla csakkamár meggyógyított

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. Emil Szilcz Ferencz, Tóth Béla gyógyszerertárban.

NOVAK FERENCZ

vésnök és zománczó

BÉCS, XVI., Koppstrasse 34.

a legtöbb egyesület és tesület szövetség és klubok szállítója.

Előnyös forrás jelvények, diszítések, érmek és ki tüntetések tekintetében arany, ezüst és bronzból, kerékpárosok, evezősök, vitorlások, athleikák, lövészek, tornászok dalárok, vadászok, veteránok, tűzoltók, stb. számára.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek mindenüvé. Elsőrendű ajánlatok.

Nemcsak a magasabb, de a legszerényebb igényeknek is megfelelő

Gyermek játékok,

Karácsonyi

ajándéktárgyak

a legjutányosabb árban kaphatók

Szent-Királyi Tivadar

műiparúru üzletében.

Leszállított árak!

Nagyarányu karácsonyi

női ruhakelme vásárt

rendeztünk be és

női divatszöveteket, jó mosó

velezeket, francia batistokat,

Atlas Satin és Delaineket,

harasztkendőket stb.

tetemesen leszállított áron

árusítunk el.

Egy ruha 116^m széles

női divat szövet

1 frt. 80 és 2 frt.

Egy ruha 75^m széles

mosó velez

2 frt. 24 kr.

SZABÓ LAJOS FIAI

... Debreczen ...

Legmagasabb helyről kitüntetve 1890-ben. — II. Vilmo német császár által kitüntetve 1901-ben. — Ezredéves kiálltáson: Állami ezüst érem.

Löfkovits Arthur

Ékszerész.

Debreczen

Legszébb újdonságok karácsonyi ajándékokban. Jutányos árak. Képes árjegyzék kívánatra ingyen. Saját óras, aranyműves és vésuői műhely. Kívánatra választékok is küldetnek. Telefonszám: 59.

ELSŐ KÉZBŐL LEGJOBBAN VÁSÁROL.

Magyarország legnagyobb hangszergyára réz-, fa-, fuvó- és vonós hangszerekben

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, a. cs. és kir. közös és a m. kir. honvéd hadsereg szállítója.

Budapest, II. Lánchíd-u. 3. szám

Legnagyobb választék az összes hangszerekben.

Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák, klarinetek, trombiták, cimbalmok.

Általam konstruált TÁROGATÓK 30 forinttól feljebb

Iskola és zongorakíséret ingyen.

HARMONIKÁK legjobb, elpusztíthatlan hangokkal. Különlegesség: acélhanghangverseny-harmonikák. Saját minták.

TELJES ZENEKAR FELSZERELÉSEK

a legjutányosabb árban, előnyös feltételek mellett.

KÉPES ÁRJEGYZÉKEK

és pedig külön-külön a) hangszerekről, b) harmonikumokról, c) harmonikákról

INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

NAGY ÁRLESZÁLLÍTÁS

a „PÁRISI DIVAT” áruházában

DEBRECZENBEN, a főtéren.

Diszitett női kalapok 4 koronától feljebb.

Remek kivitelű selyem blous 8 koronától feljebb.

Házi blouse 2 koronától feljebb.

Eredeti modell darabok félárban.

Szörme coliek és muffok.

Kabát prémmel Cloth béléssel 12 korona.

Sima kabát finom posztóból esinosan tűzve 16 korona.

A
legközelebbi huzásra ajánljuk

a

M.kir. állami jótékonyági sorsjegyet.	Oszt. Hitelintézeti sorsjegyet.	Oszt. vöröskereszt sorsjegyet.
Főnyeremény: 150.000 korona.	Főnyeremény: 300.000 korona.	Főnyeremény: 70.000 korona.
Huzás: Decz. 30.	Huzás: Jan. 2-án.	Huzás: Jan. 2-án.
Ara: 4 korona.		

Igérvény 14 korona.

Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bank.
(Iparbank udvar.)

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utódai
DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint
november hó 15-től kezdve
jelentékeny áruszállítással

nagy karácsonyi vásárt

rendezünk.

Csakis elsőrendű, jó minőségű áruk kerülnek eladásra, ugymint:

a legujabb őszi és téli ruhaszövetek, mosó bársonyok
és velezek, ruha és blouz-selymek, haraszt-kendő és sálók.

Szőnyeg, függöny, butorszövet, pokrócz, ágy- és asztalterítők.

Uri divatczikkek, kézelők, esernyők, nyakkendők, ingek.

Normál (Jäger) ingek, nadrágok, harisnyák.

Határozott arak! Előzékeny kiszolgálás!